ಆಮ್ಗೆಲಿ
ಹುಮ್ಮಣೊ

ಲೇಖಕರು :

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾಧವ ಪೈ

ಮಲ್ಲಿನಾಥ ಪ್ರಕಾಶನ,

ನೆಲ್ಲೆಕೇರಿ, ಕುಮಟಾ - 581343

ಆಮ್ಗೆಲಿ ಹುಮ್ಮಣೊ

ಲೇಖಕರು
ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾಧವ ಪೈ

ಮಲ್ಲಿನಾಥ ಪ್ರಕಾಶನ, ನೆಲ್ಲಕೇರಿ, ಕುಮಟಾ - 581343

Amgeli Hummano is a Collection of Riddles in Konkani which is a part of Konkani Folklore.

Crown : 1/8th Pages : 40+4 Price :Rs. 30/-

ಮೊದಲ ಆವೃತ್ತಿ : 2002

ಪ್ರತಿಗಳು : 500

ಪ್ರಕಾಶಕರು :

ಮಲ್ಲಿನಾಥ ಪ್ರಕಾಶನ,

ನೆಲ್ಲೆಕೇರಿ, ಕುಮಟಾ - 581343

ಪುಸ್ತಕ ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳ :

ಕಾಮತ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಕುಮಟಾ

ಮುದ್ರಣ :

ಶಿವಾ ಆಫ್‌ಸೆಟ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ

ಸಿ. ಪಿ. ಬಜಾರ, ಶಿರಸಿ - 581401 ಫೋನ : 08384 - 26455

ಸಂದೇಶ

ಜಗತ್ತಾಚೆ ಖಂಚೇ ಭಾಷೆಂತು ಲೋಕವೇದ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ ವ್ಹಡ ಸ್ಥಾನ-ಮಾನ್ ಆಸಾ. ಪುರಾತನ ಕಾಲಾಂತು ಸಗಳೇ ಪ್ರಕಾರಾಚೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇರೋಳಾಚೆ ರೂಕಾಚೆ ಪಾನಾರಿ ಬರೋವ್ನ್ ಆಯಿಲೆಂ. ಆಯ್ಚಾ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲಾಂತ ಕಾಗದಾರಿ ಬರೋವ್ನ್ ಛಾಪ್ಸುನು ಆಮ್ಕಾ ವಾಜೂಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ದಾಲ್ಯಾರ ಲೋಕಸಾಹಿತ್ಯ ಅನಾದಿಕಾಲಾ ದಾಕೂನ, ಮ್ಹಾಲ್ಗಡಾ ದಾಕುನ ಚೆರ್ಡುಂವಾಂಕ್, ಏಕ್ಲಾಲೆ ತೊಂಡಾರಿದಾಕೂನ ಆನೆಕ್ಲಾಲೆ ತೊಂಡಾಕ್ ವ್ಹಾಳ್ನ ಆಯಿಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಆವೈಲೆ ದಾಕೂನು ಧುವೆನ್, ತಶೀಂಚ್ ನಾತಿನ ಶಿಕೂನು, ಏಕ ಪಿಳಿಗೆದಾಕುನ ಮುಖಾವೈಲ್ಯಾ ಪಿಳಿಗೆಕ್ ಮಹತ್ವಾಚೆ ದಾಯ್ಜ ದಾವ್ನ್, ದೇಣೆ ದಾವ್ನ್ ವ್ಹಾಳ್ನ ಆಯಿಲೇಂಚಿ ಲೋಕವೇದ ಸಾಹಿತ್ಯ.

ಲೋಕವೇದಾಂತುಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಗೀತಂ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯಾಂಲೆ ಜೀವನಾಂತ್ ಯೆವ್ಚೆ ಸುಖಾಚೆ-ದು:ಖಾಚೆ, ಮೋಗಾಚೆ-ರಾಗಾಚೆ, ಕಷ್ಟ - ನಷ್ಟಾಚೆ ವೇಳಾರ ಯುಗಯುಗಾಚೆ ಆದಿದಾಕೂನು ವ್ಯಕ್ತಕೆಲೆಲೆ ಅನುಭವಾಚಿ ಉತ್ರಾಂ. ಉಮಣ್ಯೊ ಕೊಂಕಣಿಭಾಷೆಚೆ ಮೋಲಾಧಿಕ ರತ್ನ ದಾವ್ನ್ ಆಮ್ಕಾ ಆಯ್ಕುಕ ಮೆಳ್ತಾತಿ. ಆದ್ಲ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಚೆಂ ಪಯ್ಲೆ 50-60 ದಶಕಾಂತ್ ಉಮಣ್ಯೊ ಲೋಕ ಮೊಗಾಳ್ ದಾವ್ನ್ ವಾಪರ್ಚೆ ದಿಸೂನ ಯೆತಾಲೆಂ. ಆತಾಂ ನವಯುಗಾಚೆ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಜೀವನಾಂತ್ ಜಾಗತಿಕರಣಾಚೆ ನಿಮಿತ್ತ ಆಮ್ಗೆಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಸಗಳೇ ಸಂಸಾರಾಕ ಮಾರ (ಆಘಾತ್) ಆಯ್ಲಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಉತ್ರಾಂ (ಲೋಕೋಕ್ತಿ) ತಶೀಂಚ ವೇರ್ಸ, ಒವ್ಯೊ, ಅಮ್ಚೆ ಮುಖಾರೀಚಿ ನಾಶದಾವಚೆ ಸಂಭವ ದಿಸೂನ ಯೆತಾ. ಅಶಿ ಜಾವ್ನ ಆಯ್ಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಬರವ್ಪಿನಿಂ, ಸಂಗ್ರಹಕಾರಾನಿಂ, ಸಂಶೋಧಕಾನಿ

ಪ್ರಯತ್ನಕರ್ನ್ ತೇ ಸರ್ವ ಬರೋವ್ನ ಛಾಪ್ಸೀನಾ ದಾಲ್ಯಾರ, ತೆಂ ಮುಖಾವೈಲ್ಯಾ ಪಿಳ್ಗೆಕ್ ಖಂಡಿತಯಿ ಮೆಳ್ಚೆನಾಂ. ತೇ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಕರ್ತವ್ಯ ದಾವ್ನ್ ಆಸಾ.

ಆಸಲೆ ಏಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಚಿಂತನಶೀಲ, ಕೊಂಕಣಿ ಬರಪ್ಪಿ, ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಸಂಶೋಧಕ, ಬಹುಭಾಷಾ ಪಂಡಿತ ಪ್ರೊ. ಮಾಧವ ಪೈ - ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಹಾನ್ನಿ ಉಮಣ್ಯೊ ಪುಸ್ತಕ ರುಪಾರಿ ಕೊಂಕಣಿ ಜನಾಕ್ ಮೆಳ್ಚೆ ತಶ್ಶಿ ಕೆಲಿಲೆ ಆಸಾ. ಹೆ ಪ್ರೊ. ಮಾಧವ ಪೈನ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಸಾಹಿತ್ಯಾಕ ದಿಲಿಲೆ ವ್ಹಡ ದೇಣಿಗಾ ಮ್ಹಣು ಹಾಂವು ಭೊಗ್ತಾ. ತಾಂಚೆ ಲೇಖಣಿ ದಾಕೂನ ಆನಿಕಯ್ ಮಸ್ತ ಲೋಕಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಜನಾಂಕ ಮೆಳ್ಚೆ ತಶಿ ದಾವೊ ಆಶಿಂ ಮೆಗೇಲಿ ಆಶಾ. ತಾಂಕಾ ದೇವು ಬರೆ ಕೊರೊಂ.

ಉಮಣ್ಯೊ ಪುಸ್ತಕ ಛಾಪ್ಪುನು ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಂಕ್ ದಿಲೆಲೆ ಮೆಗೆಲೊ ಹಿತೈಷಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಶೋಧಕ ವಾಪ್ರಾಡಿ ಡಾ. ಶಿವರಾಮ ಕಾಮತ ಹಾಕಾ ಸುದ್ಧಾ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಂಚಿ ಶಭಾಸಗಿರಿ ಪಾವೊ ದಾತಾ. ಡಾ. ಕಾಮತ ಮೆಗೆಲೆ ಸಾಂಗಾತಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿಂತು ಸಾಂದೊ ದಾವ್ನ್ ಆಶಿಲೊ. ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಭರಪೂರ ಮೇಹನತಿನ್ ಆಜಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಂತರ ಶಬ್ದಕೋಶ ಉಜ್ವಾಡಾ ಎವ್ಚಾಕ ಸಾಧ್ಯಜಾಲೆ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚೆ ಸಾಹಿತ್ಯಸೇವಾ ಡಾ. ಕಾಮತ ನಿಮಿತ್ತ ಮಸ್ತ ದಾವ್ಯೊ ಆಶಿಂ ಆಶಿತಾಂ
ದೇವು ಬರೆ ಕೊರೊಂ.

ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಸರದಾರ
ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ ಶೆಣೈ
ಆದ್ಲೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷು
ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಪ್ರಕಾಶಕಾಲೆ ದೋನ ಉತ್ರಾಂ

ಆವ್ಗೆಲಿ ಹುವ್ಮ್ಮಣೋ ಹೇ ಪುಸ್ತಕ ಮಲ್ಲಿನಾಥ ಪ್ರಕಾಶನಾಚೆ ದುಸ್ರೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿ. 2001 ವರ್ಷಾಂತ ಡಾ. ಎ. ವಿ. ಬಾಳಿಗಾ ನಾಂವಾಂಚೆ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಥಮ ಜಾವ್ನ ಹುಜ್ವಾಡಾಕ ಆಯ್ಲೆಂ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾಧವ ಪೈ ಅಸಾಧಾರಣ ಭಾಷಾ ಪಂಡಿತು. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಂತ ಪಾಂಡಿತ್ಯಪೂರ್ಣ ಲೇಖನ ಬರೈಲೆ ಆಸಾ. ತಾನ್ನಿ ಸಂಗ್ರಹ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಉಮಣೊ ಆನಿ ತಾಂಗಲೆ ಲೋಕವೇದ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಚಾರು ಆಯ್ಚೆ ಪಿಳಗೀಕ ಕಳ್ಕಾ ಮ್ಹಣಿಲೆ ವಿಚಾರಾನ ಹೇ ಪುಸ್ತಕ ಹುಜ್ವಾಡಾಕ ಹಾಡಿಲೆ ಆಸಾ. ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಷದಾಂಚೆ 23 ವೇ ಅಧಿವೇಶನಾಂತು ಪ್ರಕಟ ಕರ್ಕಾ ಮ್ಹೋಣು ಆಶಾ ಅಶಿಲಿ. ಸಂಘಟಕಾನ ಸರ್ವ ರೀತಿನ ಸಹಕಾರು ದಿಲ್ಲಿಲೆ ಬದ್ದಲ ಆನಿ ವಿಶೇಷ ಜಾವ್ನ ಕೊಂಕಣಿ ಸರದಾರ ಶ್ರೀ ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ ಶೆಣೈಕ ಧನ್ಯವಾದು ಅರ್ಪಣ ಕರ್ತಾ. ಸುಂದರ ರೀತಿನ ಮುದ್ರಣ ಕರ್ನು ದಿಲ್ಲಿಲೆ ಶಿವಾ ಆಫ್‌ಸೆಟ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಶಿರಸಿಚೊ ಮಾಲೀಕ ಶ್ರೀ ಸುರೇಶ ಮರಾಠೆ ಹಾಂಕಾ ಸುದ್ಧಾ ಧನ್ಯವಾದು.

ಡಾ. ಶಿವರಾಮ ಕಾಮತ

ಪ್ರಸ್ತಾವನ

ಲೋಕವೇದು ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಜಾನಪದ ಪ್ರತಿಭಾ. ಜಾನಪದ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಜನಾನಿ ವಾಸ ಕರ್ರು‌ನ ಆಸ್ಸೂನಚೊ ಪ್ರದೇಶು ಮ್ಹೊಣು ಅರ್ಥು. ಹೆ ಜನಪದಾಂತು ವಾಸ ಕರ್ರು‌ನ ಆಶ್ಶಿಲೆ ಲೋಕಾನಿ, ತಾನ್ನಿ ವಾಸ ಕರ್ರು‌ನ ಆಸ್ಸೂನಚೆ ಪರಿಸರಾಂತು ತಾನ್ನಿ ಪಳಯಿಲೊ, ದೆಖ್ಖಿಲೊ, ಚೊಯ್ಯಿಲೊ, ಅನುಭವ ಪಾವ್ವಿಲೊ ಜೊ ವಿಷಯು ಆಸ್ಸ ತೊ ತಾನ್ನಿ ಏಕ ಸುಂದರ, ಸುಬೀತರೂಪಾರಿ ವ್ಯಕ್ತ ಕೆಲ್ಲಿಲೊ ಆಸ್ಸ.

ತಾಂಗೆಲಿ ಖಂಚೇಕಿ ತೀ ಪ್ರತಿಭಾ ಆಸ್ಸ, ತಾಕ್ಕಾ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮ್ಹಣತಾತಿ. ಹೆಂ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಲೋಕಾನಿಪಾವ್ವಿಲೊ ಅನುಭವು, ತಾನ್ನಿ ದೆಖ್ಖಿಲೆ ದರ್ಶನ. ಅಸ್ಸಿ ಜಾವ್ನು ಕೊಂಕಣೇಂತು ತೆ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ ಲೋಕಾಲೊಂ ವೇದು, ಲೋಕವೇದು ಮ್ಹೊಣು ಆಮ್ಮಿ ಸಾಂಗ್ತಾತಿ ಜಾನಪದ ಮ್ಹಣ್ಚೆಪರ್ಸಿ ಲೋಕವೇದು ಮ್ಹಣ್ಚೆ ನಿಜಾವ್ನು ಸಾರ್ಥಕ ಶಬ್ದು.

ಹೆ ಲೋಕವೇದಾಂತು ಲೋಕಾನಿ ಪಳಯಿಲೆ, ಅನುಭವ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಸರ್ವ ತಾನ್ನಿ ಕಾಣಿಯೇ ರೂಪಾರಿಕಿ, ಪದ್ಯ ರೂಪಾರಿಕಿ, ಆದಗತ್ಯಾ ರೂಪಾರಿಕಿ ವ್ಯಕ್ತ ಕೆಲ್ಲೆಲೆಂ ಆಸ್ಸೂನು ತೆಂ ಲೋಕವೇದಾಂತು ತಾನ್ನಿ ಕಸಲೆಂ ಪಳಯ್ಲೆಂ, ಕಸಲೆಂ ಅನುಭವ್ಸಿಲೆ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಆಮ್ಕಾ ಕಳಿತೇಕ ಯೆತ್ತಾ. ನೈಜ ಜಾವ್ನು ಸಾಂಗ್ಚೆ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಲೋಕವೇದು ಮನುಷ್ಯಾಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ, ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಣಾಚೊ ಆನಂದ ದಾಕೋನು ದಿವ್ಚೆ ಸ್ವಯಂಭೂಸೃಷ್ಟಿ. ಅಸ್ಸಿಜಾವ್ನು ಹೆಂ ಜನಾಂಗಾಚಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆನಿ ಪರಂಪರಾಚೆ ಪಾಳ - ಮೂಳ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಚೂಕಿ ಜಾಯ್ಸಿನಾ. ಹೋವೇದುರಚನಕೆಲ್ಲೆಲೊ ಆಮ್ಕೋಚಿ ಮ್ಹಣು ನಾ. ತೊ ಅನಾಮಿಕು; ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತೊ ಅನಂತು. ತೊಂಡಾಥಾವ್ನು ತೊಣ್ಣಾಂತು ಶ್ರುತಿ-ಸ್ಮೃತಿ ರೂಪಾರೀಚಿ ಹೋ ವೇದು ಜೀವಂತ ಊರ್ರು‌ನ ಆಯ್ಲಾ ಹೆ ಲೋಕವೇದಾಚೆ ಏಕ ಪ್ರಕಾರ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸ

ಹುಮ್ಮಣ. ಹೆ ಹುಮ್ಮಣೇಚಿ ವಿಶೇಷತಾ ಕಸ್ಸಲಿ ಮ್ಹೊಣು ವಿಚಾರ ಕೊರ್‍ಯಾಂ.

ಲೋಕಾಲಿ ಪ್ರತಿಭಾ, ಲೋಕಾನಿ ಉಲ್ಲೊಚೆ ಉತ್ರಾಸ, ತಾನ್ನಿ ವಾಪುರ್ಚೆ ಶಬ್ದ, ಉಲ್ಲೋಚೆ ಧಾಟೀಂತು ಪ್ರಕಟ ಜಾತ್ತಾ. ಜಾಲ್ಯಾರಿಯೀ ತೀ ವಿಶೇಷ ಜಾವ್ನು ಆದಗತ್ಯೋ ಆನಿ ಹುಮ್ಮಣೀಂತು ವ್ಯಕ್ತ ಜಾತ್ತಾ, ಅಸ್ಸಿ ಜಾವ್ನು ಲೋಕವೇದಾಂತು ಹಾಂಕಾ ವಿಶೇಷ ಮಹತ್ವ ಆಸ್ಸ. ಹೆಂ ಮಹತ್ವ ಸಮ್ಜೂಚಾಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೊರ್‍ಯಾಂ.

ಲೋಕವೇದ-ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತು ಆಸೂಚೆಂ ಶಿಶುಗೀತ, ಕಾಣ್ಯೋ ಆದಗತ್ಯೋ, ಓವ್ಯೋ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಕಾರಾ ಮ್ಹಣ್ಕೆ ಏಕ ಪ್ರಕಾರ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸ ಹುಮ್ಮಣ. ಹಿ ಹುಮ್ಮಣೋ ಅಜ್ಞಾತ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸಿಲೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಾಂಗಾಚಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸತಿ. ತಶೀಂಚಿ ಸಮಷ್ಟಿ ಜನಾಂಗೆಲಿ ಮನಾಂಚಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಿ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸತಿ. ಹಿ ಹುಮ್ಮಣ ಮ್ಹೊಣ್ಚೆ ಸರ್ವದೇಶಾಂಚೆ ಜನಾಂಗಾಂತು ಪುರಾಣಕಾಲ ಥೊಂರ್ನು ಹೋಡ್-ಸಾನ್, ಸರ್ವಾಂಕ ಮನರಂಜನಾಚೆ ಸಾಧನ ಜಾವ್ನು, ಸರ್ವಾಂಲೆ ಮನಾಂಚೊ ಖೇಳು ಜಾವ್ನು ಆಸ್ನೂನು, ಬುಧ್ವಂತಿಕೇಚೆ ಪ್ರದರ್ಶನಾ ರೂಪಾರಿ ಫುಲ್ಲೇಲೇಲೆ. ಹುಮ್ಮಣ ಬಾಂದೂಚಿ ಆನಿ ತಾಜ್ಜೊ ಅರ್ಥು ಸೊಡ್ಡಾಚೊ ಏಕು ಬುಧ್ವಂತಿಕೆಚೊ ಅಭ್ಯಾಸು. ಹೆಂ ಕಾವು ನಾತ್ತಿಲ್ಯಾಂಕ, ಚಡ್ರುವಾಂಕ ಸಂಬಂಧ ಪಾವಿಲೆ ಮ್ಹಣಚಿ ಏಕಿ ಭಾವನಾ ಆಸ್ಸ. ಜಾಲ್ಲಾರಿಯೀ, ಹುಮ್ಮಣೇಚೊ ಇತಿಹಾಸು ವಿಚಾರ ಕೆಲ್ಲಾರಿ ಹಿ ಭಾವನಾ ಅರ್ಥುನಾತ್ತಿಲಿ ಮ್ಹಣಚೆ ಕಳಿತೇಕ ಯೆತ್ತಾ.

ಹುಮ್ಮಣ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಕಸ್ಸಲೆಂ ಮ್ಹೊಣು ಸೊದ್ದೂನು ಗೆಲ್ಯಾರಿ, ಆಮ್ಕಾ ಹುಮ್ಮಣೇಂಚಿ ವಿಶೇಷತಾ ಅರ್ಥುಜಾತ್ತಾ-

ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತು ಹಾಕ್ಕಾ "ಪ್ರಹೇಲಿಕಾ", ಪ್ರವಹ್ಲಿಕಾ ಮ್ಹಣತಾತಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ದುರ್ಬೋಧ ಜ್ಞಾನ ಪ್ರಕಟ ಕರಚೆ

ಮ್ಹೊಣು. ಹಿಂದೀ ಭಾಷೇನ "ಪಹೇಲಿ" ಮ್ಹಣತಾತಿ. ಹೆಂ ಸಂಸ್ಕೃತಾಚೆ ಪ್ರಹೇಲಿಕಾ ಶಬ್ದಾಚೆ ಅಪಭ್ರಂಶ ರೂಪ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೇಂತು "ಒಗಟು" ಮುಂಡಿಗೆ, ಬೆಡಗು ಮ್ಹಣತಾತಿ. ಪುರಾಣಿಕನ್ನಡಾಂತು "ಹೇಳಿಕೆ" ಮ್ಹೋಣು ಸಾಂಗ್ತಲೀಂತಿ. ಮರಾಠೀ ಭಾಷೇಂತು "ಉಮಾಣಾ", "ಉಮಾಣೇ" ಮ್ಹೋಣು ಸಾಂಗ್ತಾತಿ ಆನಿ ತಾಜ್ಜೊ ಅರ್ಥು ಕೋಡೆ, ಕೂಟ, ಉಖಾಣ ಮ್ಹೊಣು ಅರ್ಥಕೋಶಾಂತು ಸಾಂಗ್ಲಾ. ಉಖಾಣ ಮಳ್ಯಾರಿ ಗುಪ್ತ ಅರ್ಥಾಚಿ ಮ್ಹಣ, ಪತಿ- ಪತ್ನಿ ಏಕಮೇಕಾಂಚೆ ನಾಂವ ಘೆತಾನಾ ವಾಪರತಾತ, ತೋ ಶಾಬ್ಧಿಕ ಅಲಂಕಾರು ಮ್ಹೊಣು ಸಾಂಗ್ಲಾ. ಗೋಂಯಾಂತು ಕುವಾಡೆ, ಹುಮಾಣೇ, ಉಮಾಣೇ ಮ್ಹಣತಾತಿ. ಹಾಜ್ಜೊ ಅರ್ಥು ಸುಟನಾಶಿಲ್ಲೊ ಪ್ರಶ್ನೋಮ್ಹೊಣು ಸಾಂಗ್ಲಾ. ಮರಾಠೀಂತು ಕೋಡೆ ಮ್ಹಣ್ಚೋಹೋ ಶಬ್ದು. ಗೋಂಯಂ ಕಾರಾನಿ ಕುವಾಡೆ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಶಬ್ದಾಚೇಚಿ ರೂಪ, ಕುವಾಡೆ>ಕೋಡೆ. ಬಂಗಾಳಿ ಭಾಷೇಂತು 'ದಂದಾ' ಮ್ಹಣತಾತಿ. ಹೆ 'ದ್ವಂದ್ವ' ಶಬ್ದಾಚೆ ಅಪಭ್ರಂಶರೂಪ ಆಸ್ಸೂಕಾ.

ಹೆ ಸರ್ವ ಶಬ್ದ ವಿಚಾರಕೆಲ್ಯಾರಿ ಏಕವಸ್ತು ದುಸ್ರೇಕ ವಸ್ತುಚೆ ವ್ಯಾಜಾನಿ, ರೂಪಾರಿ, ಸಾದೃಶ್ಯ-ಸಾರ್ಕೆನಿ ಚಮತ್ಕಾರ ರೂಪಾರಿ ವರ್ಣನ ಕೋರ್ನುತೊ ವಸ್ತುಕಸಲೊ ಮ್ಹಣಚೆ ಸೊದ್ದೂನು ಕಾಡ್ಚಾಕ ಹುಮ್ಮಣ ಮ್ಹಣತಾತಿ. ಹುಮ್ಮಣ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ತಾಜ್ಜೋ ಅರ್ಥು ಪ್ರಶ್ನಾಂಕ ಉತ್ತರ ಸೊದ್ದೂನುಕಾಡ್ಚೆ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಹುಮ್ಮಣ ಸಾಂಗತಲ್ಯಾನ ಮುಖಾರಿ ದವರ್ಲೆಲೆ ಪ್ರಶ್ನಾಂಕ, ಸಮಸ್ಯಾಕ ಉತ್ತರ ಸೊದ್ದೂನು ಕಾಣು ದಿವ್ಚೆ, ಅರ್ಥಾತ್ ಖಂಚೆ ವಸ್ತುಕ ಸಂಬಂಧ ಪಾವ್ನು ತಾಣೆ ವರ್ಣನ ಕೆಲ್ಲಾಂ ಮ್ಹೊಣು ದಾಖೋನು ದಿವ್ಚೆ, ಮ್ಹಣ್ತನಾ ಹುಮ್ಮಣ ಮ್ಹಳೆಶಬ್ದಾಚೆ ಮೂಲರೂಪಖಂಚೆ ? ಹೆ ಚಮತ್ಕಾರಿಕ ಬೌದ್ಧಿಕ ಖೇಳಾಕ ಅಸ್ಸಿ ಕಿತ್ಯಾಕ ಮ್ಹಣತಾತಿ ?
ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೇಂತು ಹುಮ್ಮಣೇಕ ಪ್ರಹೇಲಿಕಾ, ಪ್ರವಲ್ಲಿಕಾ,

ಪ್ರಹ್ಲವಿಕಾ ಮ್ಹ್ಣೋಣು ಸಾಂಗ್ತಾತಿ ಮ್ಹ್ಣೋಣು ಪಹಲೇಂಚಿ ಸಾಂಗ್ಲಾ. ಅಸ್ಸಿ ಮಾತ್ರನಂಹಿ, ತಾಕ್ಕಾ ಪ್ರಶ್ನದೂತೀ, ವಾಚನಕಂ, ವಿವಾದಿಕಾ ಮ್ಹ್ಣೋಣುಯಿ ಸಾಂಗ್ತಾತಿ. ದುರ್ಬೋಧ ಜ್ಞಾನಬಚಿ ಪ್ರಶ್ನದೂತೀ ಮ್ಹ್ಣಚ್ಚೆ ವ್ಯಕ್ತ ಕೊರ್ಚ್ಯಾಕ ಜಾಲ್ಲೊ ಖಂಚೋಯ ವಿಷಯು ಗುಪ್ತ ದವ್ರೋನ್ನುರ್ಣ, (ಲಿಪೂನು ದವ್ರೋನ್ನುರ್ಣ) ಬಾಹ್ಯಾರ್ಥ ಸಂಬಂಧು ಸಾಂಗ್ಚೆ- ಹುಮ್ಮಣ. ಹ್ಯಾವಿಷಯಾಂತು ಸಂಸ್ಕೃತಾಚೊ "ದಂಡಿ" ಮ್ಹ್ಣಳ್ಳೊ ಪ್ರಸಿದ್ಧು ಶಾಸ್ತ್ರಕಾರು ತಾಗ್ಗಲೆ "ಕಾವ್ಯಾದರ್ಶಿ" ಮ್ಹ್ಣಳ್ಳೆ ಗ್ರಂಥಾಂತು ಅಶೆಂ ಸಾಂಗತಾ

ಕ್ರೀಡಾಗೋಷ್ಠೀ ವಿನೋದೇಷು ತಜ್ಞೈರಾಕೀರ್ಣ ಮಂತ್ರಣೇ
ಪರವ್ಯಾಮೋಹನೇ ಚಾಪಿ ಸೋಪಯೋಗಾಃ ಪ್ರಹೇಲಿಕಾ॥

ಮ್ಹ್ಣಳ್ಯಾರಿ ವಿದ್ವತ್ ಗೋಷ್ಠಿಚೆ ವಿನೋದಭರಿತ ಖೇಳಾಂತು, ಕ್ರೀಡಾಂತು ವಿದ್ಯಾಪರಿಣತಾನಿ ಎಕಡೆ ಮೇಳ್ನುಕರಚೆ ವಿಚಾರವಿನಿಮಯಾಂತು ಆನಿಎಕ್ಲಾಕ ಭ್ರಮಿತ ಕರ್ಚ್ಚೆ ಸಂದರ್ಭಾರಿ ಪ್ರಹೇಲಿಕಾ (ಹುಮ್ಮಣ) ಉಪಯೋಗ ಜಾತ್ತಾತಿ. ತಸೀಂಚಿ ಧರ್ಮದಾಸ ಸೂರಿ ಮ್ಹ್ಣಳ್ಳೊ ಶಾಸ್ತ್ರಕಾರು "ವಿದಗ್ಧ ಮುಖಮಂಡನ" ಮ್ಹ್ಣಚ್ಚೆ ತಾಗ್ಗಲೆ ಗ್ರಂಥಾಂತು ಅಸ್ಸಿ ಸಾಂಗ್ತಾ-

ವ್ಯಕ್ತೀಕೃತ್ಯ ಕಿಮಪ್ಯರ್ಥಂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಾರ್ಥಗೋಪನಾತ್
ಯತ್ರ ಬಾಹ್ಯಾಂತರಾವಸ್ಥೌ ಕಥ್ಯೇತೇ ಸಾ ಪ್ರಹೇಲಿಕಾ ॥

ಮ್ಹ್ಣಳ್ಯಾರಿ, ಸಾಂಗೂಕಾ ಜಾಲ್ಲಲೊ ವಿಷಯು ಅಂಶತಃ ಸ್ಪಷ್ಟ ಜಾವ್ನು ಕಳೋನು, ಉರ್ಲ್ಲಲೊ ಅಂಶು ನಿಪ್ಪೊನು, (ಲಿಪೂನು) ದವ್ರೋರ್ಚೆ ಮೂಲಕ ತೆ ವಿಷಯಾಚೆ ಭಾಯಲೆ ಆನಿ ಭಿತ್ತವಯ್ಲೆ ಅವಸ್ಥಾಂಕ (ಭೂಂವತಣಿವಿಷಯಾಂಕ) ಸಾಂಗಿಲೆ ತಾವಳಿ ತೆಂ ಪ್ರಹೇಲಿಕಾ ಮ್ಹ್ಣೋಣು ಸಾಂಗೂನು ಘೆತ್ತಾ. ಅರ್ಥಾತ್ ದುಸ್ರ್ಯಾಂಕ (ಅಯ್ಕತಲ್ಯಾಂಕ) ಭ್ರಾಂತೀಂತು ಘಾಲ್ಚೆರೀತಿರಿ ವಿಷಯಾಚೊ ಉಲ್ಲೇಖು ಪ್ರಹೇಲಿಕಾ ಮ್ಹ್ಣೋಣು ಸಾಂಗೂನು ತಾಂತು ಆಥಿರ್ಸ,

ಅರ್ಥಪ್ರಧಾನ ಆನಿ ಶಾಬ್ಧೀ, ಶಬ್ಧಪ್ರಧಾನ ಮ್ಹ್ಟೋಣು ದೋನಿ ಪ್ರಕಾರ ಆಸ್ತಾತಿ ಮ್ಹ್ಟೋಣು ಸಾಂಗೂನು ಅಸ್ಸಿ ಉದಾಹರಣ ದಿತ್ತಾ-

ಶಾಬ್ಧೀಕ -

ತರುಣ್ಯಾ ಲಿಂಗಿತಃ ಕಂಠೇ ನಿತಂಬ ಸ್ಥಲಮಾಶ್ರಿತ ಃ
ಗುರೂಣಾಂ ಸನ್ನಿಧಾನೇಪಿ ಕಃಕೂಜತಿ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ ॥

ಯುವತಿಲೆ ಹಾಥಾನಿ ಗಳ್ಯಾಕ ಪೊಟೋನು ಘೆತ್ತಿಲೊ, ತಿಗ್ಗೆಲೆ ಕುರ್ಟಿರಿ ಆಶ್ರಯ ಪಾವಿಲೊ, ತೊ ಕೋಣು ಗುರುಲೆ (ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಾಲ್ಗಡ್ಯಾಲೆ) ಸನ್ನಿಧೀಂತೂಯಿ ಮೋವಾ ಳ್ಯಾನಾನಿ ಉಲಯ್ತ್ತಾಸ್ಸ? (ಉತ್ತರ - ಪೂರ್ಣ ಭರ್ನ್ನಾಶಿ ಆಸ್ಸಿಲೊ ಕಳಸೊ)

ಆರ್ಥೀಕ -

ಸದಾರಿ ಮಧ್ಯಾಪಿ ನವ್ಯೆರಿಯುಕ್ತಾ
ನಿತಾಂತ ರಕ್ತಾಽಪಿ ಸಿತೇವ ನಿತ್ಯಂ
ಯಥೋಕ್ತವಾದಿನ್ಯಪಿ ನೈವದೂತಿ
ಕಾನಾಮಕಾಂತೇತಿ ನಿವೇದಯಾಶು ॥

ಅರಿ -ಶತ್ರೂಲೆ ಮಧ್ಯೆ ಆಸ್ಸಿಲಿ ಜಾಲ್ಯಾರಿಯಿ ವೈರಿಲ್ಯಾಂತು ಮೇಳ್ನು ಆಸ್ಸಿಲಿ ನಂಹಿ. ಅತ್ಯಂತ ರಕ್ತ- (ತಾಂಬ್ಡೊ ಬಣ್ಣು) ಜಾಲ್ಯಾರಿಯಿ ಸಿತ (ಧವಿ) ವರ್ಣಾಚಿ, ಆಸ್ಸಿಲೆ ಆಸ್ಸಿಲೆ ತಶೀಂಚಿ ಸಾಂಗತಾ ಜಾಲ್ಯಾರಯಿ ದೂತಿ ನಂಹಿ. ಶಾಂತ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಚಿ ಹಿ ಕೋಣ?

(ಉತ್ತರ-ಸಾರಿಕಾ, ಕೀರು)

(ಸಾರಿಕಾ- ರಿ ಮಧ್ಯೇಂತು ಸಕಾರಾನ ಅನುವರ್ತಿತ, ಕ ಅಂತ್ಯಾರಿ ಆಸ್ಚೆ ಹೋ ಕೀರು- ಸಾಂಗಿಲೆ ಆಶ್ಶಿಲೆ ಸಾಂಗಿಲೆ ಪ್ರಮಾಣೇಸಾಂಗ್ಚಿ ಪಕ್ಷಿ)

ದಂಡಿ ಪ್ರಹೇಲಿಕಾಂತು ಸೋಳಾ ಭೇದ ಸಾಂಗ್ತಾ-

1) ಸಮಾಹಿತಾ 2) ವಂಚಿತಾ 3) ವ್ಯತ್ಕ್ರಾಂತಾ 4) ಪ್ರಮುಷಿತಾ 5) ಸಮಾನ ರೂಪಾ 6) ಪರುಷಾ 7) ಸಂಖ್ಯಾತಾ 8) ಪ್ರಕಲ್ಪಿತಾ 9) ನಾಮಂತರಿತಾ 10) ನಿಭೃತಾ 11) ಸಮಾನಶಬ್ದಾ 12) ಮೂಢಾ 13) ಪಾರಿಹಾರಿಕಾ 14) ಏಕಚ್ಛನ್ನಾ 15) ಉಭಯಚ್ಛನ್ನಾ 16) ಸಂಕೀರ್ಣ.

ಆಮ್ಗೇಲೆ ಕೊಂಕಣೇಂತು ಅಸ್ಚೆ ಹುಮ್ಮಣೇಂತು ಅಸ್ಸಿ ಪ್ರಭೇದ ಆಸ್ಸೂಚೆ ದೀಸೊ ಯೇನಾ.

ಕೊಂಕಣೇಂತು ಹಾಕ್ಕಾ ಹುಮ್ಮಣ-ಉಮಾಣ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ನಾಂವ ಕಸ್ಸಿ ಆಯ್ಲೆ? ಹೆ ಹುಮ್ಮಣ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಶಬ್ದಾಚೆ ಮೂಲರೂಪಖಂಚೆ? ಮ್ಹಣ್ಚೇಯಿ ಏಕ ಹುಮ್ಮಣsಚಿ ಜಾಲ್ಲಾ. ಅಸ್ಸಿ ಜಾವ್ನು ಹುಮ್ಮಣ ಹೆ ಶಬ್ದಾಚೆ ಉತರಾವಳ (ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ) ನಿರ್ಣಯ ಕರ್ಚೆ ಭೋ ತ್ರಾಸಾಚೊ ವಿಷಯು ಜಾಲ್ಲಾ. ಕಿತ್ಯಾಕ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಮಸ್ತ ಇತ್ಲೆ ಮೂಲ ಶಬ್ದ ಇತ್ತುಲೆ ವಿಕಾರ ಜಾಲ್ಲೆತಿ ಕಿ ತಾಜ್ಜೆ ಮೂಳ ಸೊದ್ಧೂಚೆ ಅಸಂಭವಶೆ ಜಾಲ್ಲಾ ಮ್ಹೋಣು ಸಾಂಗ್ಲ್ಯಾರಿ ಚೂಕಿ ಜಾಯ್ನಿನಾ. ಕಾರಣ ಕಿತ್ತಕಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಹೆ ಶಬ್ದಾಚೆ ನಿಕ್ಕಿರೂಪಖಂಚೆ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಪಹಿಲೆ ಕಳ್ಯಾರಿ ತಾಜ್ಜೆ ಮೂಳ ಸೊದ್ದೂಚಾಕ ಸುಲಭಜಾತ್ತಾ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಹೊ ಶಬ್ದು ಚಾರಿ ರೂಪಾರಿ ವಾಪರ್ತಾತಿ- ಹುಮ್ಮಣ, ಹುಂಮಣ, ಉಮಾಣ, ಉಮಣ. ಹಾಂತು ನಿಜರೂಪ ಖಂಚೆ ಹೆ ಕಳಕಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಹಾಜ್ಜೊ ಮೂಳ ಶಬ್ದು ಖಂಚೊ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಕಳ್ಯಾರಿ ಸುಲಭ. ಹಾಜ್ಜೆ ಮೂಳ ಶಬ್ದಾ ವಿಷಯಾಂತು ವೆಗಳೆ - ವೆಗಳೆ ರಾಯ ಆಸ್ಸತಿ. ದೇಖಿಕ--ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತು ಉದ್ಭಾವನಂ- ಚಿಂತನ ಕರ್ಚೆ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಶಬ್ದಾಚೆ ಅಪಭ್ರಂಶ ರೂಪ ಆಸ್ಚ್ಯಾಕ ಪುರೊ. ಇತ್ಯಾಕ ಕಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಹುಮ್ಮಣೇಂತು ಉತ್ತರ ದಿವ್ಕಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಮಸ್ತ ಚಿಂತನ, ಆಲೋಚನ ಕೊರಕಾ ಜಾತ್ತಾ. ಚಿಂತನ ಕರ್ಚೆ ಕಂಚೇಕ ಆಸ್ಸಕಿ ತೆ ಉದ್ಭಾವನಂ >ಉವಾನಂ >ಉಮಾಣ >ಉಮ್ಮಣ (ಹುಮ್ಮಣ)

ಜಾವ್ಚಾಕ ಸಾಧ್ಯತಾ ಆಸ್ಸ ಮ್ಹೊಣು ಮಾಕಾ ಪಯಲೆ ದಿಸ್ಲೆ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಹುಮ್ಮಣ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಚಿಂತನ ಕರ್ಚೆ ಆಸ್ಲ್ಯಾರಿಯೀ ತಾಜ್ಜೊ ಅರ್ಥು ಗೂಢಾರ್ಥು ಸೊದ್ದೂನು ಕಾಡ್ಚೊ, ಸಮಸ್ಯಾ ಸೊಡ್ಪಾಚಿ ಮ್ಹಣ್ತನಾ ಉದ್ಭಾವನಂ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಶಬ್ದು ಹುಮ್ಮಣ ಜಾಲ್ಲಾ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಮಾಕ್ಕಾ ತಿತ್ಲೆ ಸಮ ಮ್ಹೊಣು ದಿಸ್ಲೆ ನಾ. ಹಾಜ್ಜೊ ಮೂಳ ಶಬ್ದು ಖಂಚೊ ಆಸ್ಚ್ಯಾಕ ಪುರೊ ಮ್ಹೊಣು ಮಸ್ತ ಇತ್ಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ವಿದ್ವಾಂಸಾಂ ಜವಳ ವಿಚಾರ ಕೆಲ್ಲೊ. ಮೆಗ್ಗೆಲೊ ಆತ್ಮೀಯು ವಿದ್ವಾಂಸು ಭೌಮಾನೇಸ್ತ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮುಕುಂದ ಪ್ರಭು ಹಾಂಗೆಲಾಗ್ಗಿ ವಿಚಾರ್ಲ್ಲೆಲೆ ತಾವಳಿ ತಾನ್ನಿ ದಿಲ್ಲೊ ಅಭಿಪ್ರಾಯು ಅಶೆ ಆಸ್ಸ- ಸಂಸ್ಕೃತಾಚೆ ಉನ್ಮನಸ್, ಉನ್ಮನ ಶಬ್ಧಾಕ confused, confuse ಮ್ಹಳ್ಳಲೊ ಅರ್ಥು ಆಸ್ಸ. ಹುಮ್ಮಣ ಸಾಂಗ್ತಾನಾ ದಿವ್ಚೊ ವಿವರು ಆಯ್ಕತಲ್ಯಾಲೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ವಿಷಯು ದೋರ್ನು ದೂರ ಕರ್ತಚಿ ಮನಾಂತು ಸಂಶಯು ಉತ್ಪನ್ನ ಕೊರ್ಚೆ ವಿಧಾನ ಆಶ್ಶಿಲೆ ನಿಮಿತ್ತ, ಉನ್ಮನ >ಹುಮ್ಮಣ ಮ್ಹಳ್ಳಲೆ ವಿಕಲ್ಪ ಸಹಜ ಮ್ಹೊಣು ದಿಸ್ತಾ. ಉಷ್ಣ -ಹೂನ, ಊಷ್ಮನ್ > ಹೂಮ ಅಶ್ಶಿ ಉ (ಸಂ)ಹು (ಕೊಂ)ಜಾವ್ಚೆ ದಿಸ್ತಾ. ತ್ಯಾನಿಮಿತ್ತಿ ಹುಮ್ಮಣ-ಉನ್ಮನ ತಾಂತುಲೆನ್ ಆಯ್ಲಾ ಮ್ಹೊಣು ದಿಸ್ತಾ. ಮುಖಾರಿ ತಾನ್ನಿ ಭೌಮಾನೇಸ್ತ ಬಸ್ತಿ ಪುಂಡಲೀಕ ಶೆಣ್ಯೈ ಹಾನ್ನೀಯಿ ಅಶೆಂಚಿ ಸಾಂಗ್ಲಾ ಮ್ಹೊಣು ಮಾಕ್ಕಾ ಕಳ್ಳೆಲೆ. ಹಿ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ ಆಸ್ಚ್ಯಾಕ ಪುರೊ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಉನ್ಮನಸ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಶಬ್ದಾಕ ಮನಾಂತ ಅಶಾಂತಿ ಹಾಡಪ, ದೋಸ್ತಾಲೆ ವಿಯೋಗಾನ ಜಾವ್ಚೆದುಃಖು ಮ್ಹಣ್ಚೊ ಅರ್ಥುಯಿ ಆಶ್ಶಿಲ್ಯಾನ ಹಿ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ ತಿತ್ತುಲಿ ಬರಿ ಮ್ಹೊಣು ದಿಸ್ಸನಾ.

ಮಾಕ್ಕಾ ಹೊ ಪ್ರಾಕೃತ ಶಬ್ದು ದಿಸ್ತಾ. ಹಾಜ್ಜೆ ಮೂಳ ರೂಪ ಸಂಸ್ಕೃತಾಜೆ ಪ್ರಹಪ್ಲಿ, ಪ್ರವಲ್ಲಿಕಾ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸ ಮ್ಹೊಣು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಾಚೆ ಪ್ರಥಮಾಕ್ಷರ ಪ್ರ ಪ್ರಾಕೃತಾಂತು ಪು ಜಾತ್ತಾ ಉದಾ : ಪ್ರವಾಹ -ಪುವಾಹು (ಉವಾರು) ಪ್ರಕಾಶೀ

ಪುವ್ವ, ಪ್ರ+ಸೃ >ಪಯಿಲ >ಉವೆಲ್ಲ; ಪ್ರಥಮು-ಪುಡಮು, ಪ್ರಮುದ-ಪುಮುದ ಉಮೇದಿ ಹೇಚಿ ಪ್ರಮಾಣೇ ಪ್ರಹವ್ಲಿ >ಪುವಲಿ>ಉವಲಿ(ಪ್ರವಲ್ಲಿಕಾ>ಪುವಣೆ>ಉಮಣ) ಅಶೆ ವಿಕಾರ ಜಾವ್ನು ಹುಮಣ ಜಾಲ್ಲಾ.

ಪ್ರವಹ್ಲಿಕಾ>ಪುವಲ್ಲಿಕಾ>ಪುವಣ್ಣ>ಪುಮಣ>ಉಮಣ

ಪ್ರಹವ್ಲಿ>ಪುವಲಿ>ಉವಲಿ>ಉಮಣ

ಕೊಂಕಣೇಂತು ಪ್ರಥಮಾಕ್ಷರ ಉ ಆಸ್ಚೆ ಹು ಉಚ್ಚಾರ ಕರ್ಚೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಉಜ್ವಾಡು >ಹುಜ್ವಾಡು, ವರೇತು >ಹೊರೇತು.

ಹೇಚಿ ಪ್ರಮಾಣೇ ಉಮಣ >ಹುಮಣ (ಹುಮ್ಮಣ) ಜಾವ್ನು ಜನಾಲೆ ಉಚ್ಚಾರಾಂತು ಆಯ್ಲಾ ಮ್ಹೋಣ್ಚಾಂತು ದುಬಾವು ನಾ.

ಹೆ ಹುಮ್ಮಣೇಕ ಕೊಂಕಣೇಂತು ಆನ್ಯೇಕು ಶಬ್ದೂಯಿ ಆಸ್ಸ. ಹಾಂವೆ ಹುಮ್ಮಣ ಸಂಗ್ರಹ ಕರ್ಚೆ ಖಾತೀರ ವೆಗಳೆ-ವೆಗಳೆ ಲೋಕಾಂ ಲಾಗ್ಗಿ ವಿಚಾರ್ತಾನಾ ಮೆಗ್ಗಲೆ ಸುನ್ನೇನ ತಿಗ್ಗಲೆ ಆವ್ಸೂನು ಸಾಂಗಿಲಿ ಏಕಿ ಹುಮ್ಮಣ ಮೆಗ್ಗಲೆ ಕಳಿತೇಕ ಹಾಳ್ಳಿ-"ಆಗ್ದೂನು ಬಿಗ್ದೂನು ಬಾಂದಿಲೊ ಭೋರೊ।ಹಿ ವೊಪ್ಳಿ ಸಾಂಗನಾ ನಾತ್ತಿಲ್ಯಾಂಕ ಸ ಮುಹಿನೆಜೋರೊ" ಹೆ ಹುಮ್ಮಣೇಂತು ಹುಮ್ಮಣ ಮ್ಹಣ್ಚೆಬದ್ಲಾಕ ವೊಪ್ಳಿ ಮ್ಹೋಣು ಸಾಂಗಿಲೆ ಆಯ್ಕುನು ಮಾಕ್ಕಾ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಜಾಲ್ಲೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತು ಪ್ರವಹ್ಲಿಕಾ, ಪ್ರಹವ್ಲಿ ಮ್ಹೋಣು ಸಾಂಗ್ತಾತಿ ವ್ಹೋಣು ಪಹಿಲೇಂಚಿ ಕಳಯಿಲೆ ಆಸ್ಸ. ಹೊ ಪ್ರವಹ್ಲಿಕಾ, ಪ್ರಹವ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ಚೊ ಶಬ್ದೂಚಿ ವೊಪ್ಳಿ ಜಾಲ್ಲಾ. ಪ್ರಹವ್ಲಿಕಾ, ಪ್ರಹವ್ಲಿ >ಪಹ್ವಲಿ >ಪುಪ್ಪಲಿ ಉದ್ದಳಿ ಒಪ್ಳಿ (ವ್ಯಪ್ಳಿ)ಅಶೇಂಚಿ ವಿಸ್ತಾರ ಜಾವ್ನು ಪಹೆಲೆ ಸಾಂಗಿಲ್ಯಾ ವS ರಿ ಪ್ರವಲ್ಲಿಕಾ, ಪ್ರಹವ್ಲಿ >ಪಹ್ವಲಿ >ಪುವ್ವಲಿ >ಉವಳಿ >ಉಮಳಿ >ಉಮಣ (ಹುಮ್ಮಣ)

ಸಾಧಾರಣಪಣಾನ ಹುವ್ಮ್ರಣೀಂತು ದೋನಿ ಸದೃಶ (ಸಾರ್ಕೇಚೆ) ವಸ್ತು ಆಸ್ತಾತಿ. ಏಕ ಉಪಮಾನ ಆನ್ನೇಕ ಉಪಮೇಯ. ಹಾಂತು ಉಪಮಾನ ವಾಚ್ಯ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ತಾ, ಉಪಮೇಯ ಗೂಡ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ತಾ. ಹುವ್ಮ್ರಣ ಸಾಂಗ್ತಲೊ ಉಪಮೇಯ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಚೊ ವಿಷಯು ಬುಧ್ವಂತಿಕೇರಿ ನಿಪ್ಪೊನು ದವರ್ತಾ ಆನಿ ಉಪಮಾನ ದೀವ್ನು ಸಾಂಗ್ತಾ. ತಾಣೆ ದಿಲ್ಲೆ ಉಪಮಾನಾಚೆ ಆಧಾರಾರಿ ಉಪಮೇಯ ಖಂಚೆ ವೊಹ್ಡೇಣು ಸೊದ್ದೂನು ಸಾಂಗೂಕಾ ಜಾತ್ತಾ. ಹಿ ಏಕಿ ಬುದ್ಧಿ ಪರೀಕ್ಷಾ. ಜನಾಲೆ ಮೇಧಾಶಕ್ತೀಕ ಏಕು ಸ್ಪರ್ಶಪಾತ್ಥೋರು. ಜನಾಂಗೆಲೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಾಂತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲ ಧೋರ್ನು ಪ್ರಚಾರಾಕ ಆಯಿಲಿ ಹಿ ಏಕಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪದ್ಧತಿ, ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಾಚಿ ವೈಖರಿ (ಉತರಾಂಚಿ ಕುಶಲತಾ) ಅತ್ಯಂತ ವಿಸ್ಮಯಭರಿತ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸ. ಹಾಜ್ಜೆ ಮಹತ್ವ ಕಿತ್ತುಲೆ ಆಸ್ಸ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಹೆ ಏಕ ಉತ್ರಾಂಚಿ ಶೋಭಾ ವೊಹ್ಡೇಣು ಮಾನ್ಯ ಪಾವಲಾಂ ಮ್ಹಣ್ತನಾ ಹಾಚೆ ಹೋಡಪಣ ಅರ್ಥು ಜಾತ್ತಾ. ಹಾಜ್ಜೊ ಇತಿಹಾಸು ವಿಚಾರು ಕೆಲ್ಯಾರಿ, ತಾಜ್ಜಿ ಪ್ರಾಚೀನತಾ ಆನಿ ವಿಸ್ತಾರ ಕಳಿತೇಕ ಯೆತ್ತಾ.

ಮಾನವ ಜನಾಂಗಾಚೆ ಬಾಲ್ಯಾರೀಚಿ ಹುವ್ಮ್ರಣ ಜನ್ಮಲಾ ವೊಹ್ಡೇಣು ಸಾಂಗೂಯೇತ್. ಉತ್ರಾಂಚೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಾಂತು ಹುವ್ಮ್ರಣಾಂಚಿ ಸಕಡಾ ಪಕಾಸಿ ಶುರ್ವೇಚಿ ಮ್ಹಣ್ಚೊ ಅಭಿಪ್ರಾಯು ಆಸ್ಸ. ಆದಿ ಮಾನವಾನ ಪ್ರಕೃತಿಚೆ ವಸ್ತೂಂತು ವೊಳೊಕಾಕು ಕೆಲ್ಲೆ ಸಾದೃಶ್ಯಾಂಚಿ ಹುವ್ಮ್ರಣೀಚೆ ನಿರ್ಮಾಣಾಕ, ರಚನಾಂಕ ಬುನಾದಿತೆ. ಸಾದೃಶ್ಯಜ್ಞಾನ ಆಸ್ಸ ಜಾಲ್ಲೆ ವಿಸ್ಮಯಾನಾಂಚಿ ತೊ ನುತ ಬೈಸನಾಶಿ ತೆಂ ಹಾಸ್ಯ ಆನಿ ಮನೋರಂಜನಾ ಬದ್ದಲ್ ವಾಪುರ್ನು ಘೆತ್ತಿಲ್ಯಾಚೆ ಪ್ರಯತ್ನಾಂಚಿ ಹುವ್ಮ್ರಣ. ಆತ್ತ ಆವ್ಮಾಕ ಜಾಣ್ಣು ಆಸ್ಸೊಚೆ ಹಾಸ್ಯಾಚೆ ಪ್ರಕಾರಾಂತು ಹುವ್ಮ್ರಣಾಂಚಿ ಅತ್ಯಂತಪ್ರಾಚೀನ ವೊಹ್ಡೇಣೂಯಿ, ಸಾದೃಶ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞಾಚಿ ಹಾಕ್ಕಾ ಮೂಲ ಕಾರಣ

ವ್ಹೋಣೂಯಿ ವಿದ್ವಾಂಸಾಲೊ ಅಭಿಪ್ರಾಯು. ಹುಮ್ಮಣ ಚಡಾವತ್ ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಚಿ, ಬುದ್ಧಿಚೆ ವಿಕಾಸಾಕ ಸಹಾಯು ಜಾತ್ತಾ. ಜಾಲ್ಯಾರಿಯಿ ಬರೇ ಸಂತೋಷೋಚಿ ಹಾಜ್ಜೆ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಯ.

ಹುಮ್ಮಣೇಂತು ದೋನಿ ವಸ್ತೂಂಚೆ. ತರ್ಕಬದ್ಧ ಸಮೀಕರಣ ಆಸ್ತಾ. ಜಾಲ್ಲೆ ನಿಮಿತ್ತ ಹುಮ್ಮಣ ವ್ಹಳ್ಯಾರಿ ರೂಪಕ ನಹಿವೆ ಪ್ರತಿಮಾ ಮೋಣ್ಯೇತ. ಹಾಂತು ಥೋಡೆ ತಮ ಸುಂದರ ಕಾವ್ಯಾಂಚೆ ಲೋಕಾನುಭವು, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂವೇದನಾ, ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿ ಕೇವಲ ಹುಮ್ಮಣೇಂತು ದೀಸೂಯೆತ್ತಾತಿ. ವಸ್ತುಚೆ ಯಥಾರ್ಥ ಚಿತ್ರಣಾಕ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಜಾವ್ನು ಕೊರಾಂತೂನು ರಾಬ್ಬೋಚಿ ಶಕ್ತಿ ಹುಮ್ಮಣೇಂತು ಆಸ್ಸ. ಹಾಕ್ಕಾ ವಿಷಯು ಜಾಯ್ನಾ ನಾತ್ತಿಲೊ ವಸ್ತೂಚಿ ನಾ.

ಹುಮ್ಮಣೇಚೊ ಇತಿಹಾಸು ಜಾಗತಿಕ. ಪ್ರಪಂಚಾಚೆ ಅತ್ಯಂತ ಪುರಾವಿ ಜನಾಂಗಾಂತು ಸರ್ವ ತೆ ಚಾಲ್ತಿಂತು ಆಸ್ಸಿಲೊ. ಭಾರತಾಂತು ಮಾತ್ರ ನಂಹಿ, ಗ್ರೀಕ್, ರೋಮ್, ಈಜಿಪ್ಶಿಯನ್ ಜನಾಂಗಾಂತೂಯಿ ಹುಮ್ಮಣೇಚೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭರಪೂರ ಆಸ್ಸ. ಭಾರತಾಂತು ವೈದಿಕ ವಾಙ್ಮಯಾಂತು ಹುಮ್ಮಣ ಆಸ್ಸಿಲಿ ದಿಸ್ತಾ.

ಹುಮ್ಮಣೋ ಜನಸಾಮಾನ್ಯಾಂಚೆ ಮದ್ದೇ ಮನೋರಂಜನಾಂಕ ವಾಪುರ್ತಲೀಂತಿ ಜಾಲ್ಯಾರಿಯಿ ರಾಯಾಲೆ ಆಸ್ಥಾನಾಂತು ಪಂಡಿತ ಕವಿಂಗೆಲೆ ಹಾಥಾಂತು ತೆ ವಿದ್ವತ್ತಾಚೆ ಸ್ಪರ್ಧಾಚ್ಯಾ ಉದ್ದೇಶ್ಯಾ ಬದ್ದಲಾಯಿ ಪಾವ್ತ ಆಸ್ಸಿಲಿ. ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಕೀರ್ತಿ ಸಂಪಾದನ, ಧನಲಾಭು, ಪ್ರಣಯ ಸಾಫಲ್ಯ ಅಸ್ಸಲಿಂ ಪ್ರಯೋಜನಾಯಿ ಹಾಜ್ಜೇನ ಸಿದ್ಧಿ ಜಾತ್ತಲಿ ವ್ಹೋಣು ದಿಸ್ತಾ. ಹುಮ್ಮಣೇರಿ ಪಣ ಬಾಂದೂನು ಜುಗಾರು ಖೆಳ್ಳೊ ಪದ್ಧತಿಯೀ ಆಸ್ಸಿಲಿ ವ್ಹೋಣು ದೀಸೂ ಯೆತ್ತಾ. ಹುಮ್ಮಣೇಕ

ಸಂಬಂಧ ಜಾವ್ನು ದ್ಯೂತ, ಸ್ಪರ್ಧಾಮೇಳು ಗ್ರೀಕಲೋಕಾಂತು ವಿಪರೀತ ಆಸ್ಸಿಲೊ. ಮಸ್ತ ಗ್ರೀಕ್ ರುದ್ರನಾಟಕಾಂತು ಹುಮ್ಮಣಽಚಿ ಕ್ರಿಯಾಕ ಚಾಲಕಶಕ್ತಿ ಜಾವ್ನು ಕಾಮ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಆಸ್ಸ ಸ್ಫಿಂಕ್ಸ್ ಭೂತ್ತಾನ ಈಡಿಪಸ್ಸಾಕ ಘಾಲ್ಲೆಲಿ ಸಮಸ್ಯಾ ಭೋ ವಿಖ್ಯಾತ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸ. ಜಗತ್ತ್ಯಾಚೆ ಪುರಾಣೆ ಹುಮ್ಮಣೇಂತು ತಿ ಏಕಿ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸ. ಸಕಾಳಿ ಜಾರಿ ಪಾಯ್, ದೊನ್ಪಾರಾ ದೋನಿ ಪಾಯ್, ಸಾಂಜೆ ತೀನಿ ಪಾಯ್ಯಾನಿ ಚಮ್ಕೂಕಚಿ ಪ್ರಾಣಿ ಖಂಚಿ ? (ಉತ್ತರ-ಮನುಷ್ಯ)

ಹುಮ್ಮಣೊ ಪುರಾಣ ಕಾಳ ಧೋರ್ನುಯಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿ ಉತ್ಸವಾಂಕ ಸಂಬಂಧ ಪಾವ್ನು ಆಸ್ಸಿಲ್ಯೊ. ತಸೀಂಚಿ ಅಲೌಕಿಕ ಉದ್ದೇಶಾ ಖಾತೀರ ಮಾಧ್ಯಮ ಜಾವ್ನು ವಾಪುರ್ತಽಚಿ ಆಯಲ್ಯೊ ಆಶ್ಚರ್ಯಾಚೊ ವಿಷಯು. ತ್ಯೋ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯಾಂಕ, ವೇದಾಂತ ರಹಸ್ಯಾಂಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಜಾಲ್ಲ್ಯಲೆ. ಗ್ರೀಕಕಾಲಾಂತು ಢೆಲ್ಫಿಲಿ ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿ ಪುರೋಹಿತಾಂಲೆ ಮುಖಾಂತರ ಹುಮ್ಮಣೇಚಿ ರೂಪಾರಿ ಬಾಹಿರ ಪಡ್ತಲಿ. ಭಾರತಾಚೆ ವೈದಿಕ ಯಜ್ಞಯಾಗಾದೀಂತು ಹುಮ್ಮಣೇಂಚೊ ಸಂಪ್ರದಾಯು ಆಶ್ಸಿಲೊ ದೀಸೂ ಯೆತ್ತಾ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆ ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರಬಂಧಽ, ಸಮಸ್ಯಾ ಪೂರಣ- ಹಿ ಸರ್ವ ಹುಮ್ಮಣೇಚೆ ಬೃಹದ್ರೂಪ. ಮಹಾಕವಿ ಲೊಕಽಯಿ ಹುಮ್ಮಣೇನ ಆಕರ್ಷಿತ ಜಾಲ್ಲೆಂತಿ. ಭಾಸಾಲೆ ನಾಟಕಾಂತು, ಕಾಳಿದಾಸಾಲೆ ಕಾವ್ಯಾಂತೂಯಿ ಹೆ ಪೊಳೋವೇತ್.

ಹಾಜ್ಜೇನ ಹುಮ್ಮಣ ಬಾಂದೂಚಿ ಪದ್ಧತಿ ಭಾರಿ ಪ್ರಾಕ್ ಧೋನೂರ್ಯಿ ಆಸ್ಸಿಲಿ ಮ್ಹಣ್ಣೈ ಸ್ಪಷ್ಟ ಜಾತ್ತಾ. ವೇದ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತೂಯಿ ಹುಮ್ಮಣ ಆಸ್ಸಿಲಿ ಮ್ಹಣ್ಣಾಕ ದೃಷ್ಟಾಂತ ದಿವ್ಯೇತ್-

ದ್ವಾಸುಪರ್ಣಾ ಸಮಯುಜಾ ಸಖಾಯಾ
ಸಮಾನಂ ವೃಕ್ಷಪರಿ ಷಸ್ವಜಾತೇ
ತಯೋ ರನ್ಯ ಃ ಪಿಪ್ಪಲಂ ಸ್ವಾದ್ವತ್ತಿ
ಅನಶನ್ ಅನ್ಯೋಽಭಿಚಾಕಶೀತಿ

ಏಕ ರುಕ್ಕಾರಿ ದೋನಿ ಪಕ್ಷ್ಯೋ ಆಸ್ಸತಿ ಏಕಿ ಗೋಡ ಫಲ ಖಾತ್ತ ಆಸ್ಸ ಆನ್ನೇಕಿ ಖಾಯ್ಯಾಸಿ ನುತ್ತಚಿ ಪಳೈತಾ. ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಹೆ ಹುಮ್ಮಣೇಂತು ಫಲ ಖಾವ್ಚಿ ಪಕ್ಷಿ ಕರ್ಮನಿರತ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸೂಚೆ ಜೀವಾತ್ಮಕ, ನುತ್ತ ಬಸ್ಸಿಲಿ ಪಕ್ಷಿ ನಿರ್ಲಿಪ್ತ ಪರಮಾತ್ಮಾಕ ಸಂಬಂಧ ಪಾವ್ನು ಆಸ್ಸೂಚೆ ರೂಪಕ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸ..

ಅಸ್ಸಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯಾಂತೂಯಿ ಹುಮ್ಮಣೇನ ಆಪ್ಣಾಲೆ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಾಕ್ಕುನು ದವರ್ಲೆಲೆ ಪಳಯಿತಾನಾ ಹುಮ್ಮಣೇಚಿ ಗರಿಮಾ ಕಿತ್ಲೆ ಮಹಾನ್ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಕಳಿತೇಕ ಯೆತ್ತಾ.

ವೇದಮಂತ್ರಾಂತು ದೀಸೂ ಯೆವ್ಚೆ ಹುಮ್ಮಣೇಂಕ ಬ್ರಹ್ಮೋದ್ಯ ಯಾ ಬ್ರಹ್ಮವದ್ಯ ಮ್ಹೊಣು ನಾಂವ. ಏಕ ಮಂತ್ರಾಂತು ಅಗ್ನಿಲಿ ವರ್ಣನಾ ಏಕ ಹುಮ್ಮಣೇ ರೂಪಾರಿ ಆಸ್ಸಾ.-

ತುಮ್ಗೆಲ್ಯಾಂತು ಕೋಣ ತೆ ಗೂಢದೇವಾಕ ಸಮ್ಜಲೇಂತಿ ? ತೆಂ ವಾಸ್ರು ತಾಜ್ಜೆ ಆವ್ಲ್ಯಾಕ ಬಾಣಂತಿ ಜಾಲ್ಲಾ. ಆವ್ಲ್ಯಾಂಕ ಕಾರಣ ಜಾಲ್ಲೊ ಗರ್ಭಾಣು ಸಕ್ಕಡಯಿ ಪೊಳೋಚೊ ತೊ ಮಹಾಮಹಿಮು ಕೋಣು ? ಆಪ್ಲ್ಯಾಲೆ ಸ್ವಶಕ್ತೀನ ಚಲ್ಲೊತೊ, ಚೇತನಯುತ ಜಾಲ್ಲೆ ಅಣೂನಿ ವಯಿರಿ ಉಠಾಯ್ತಾ. (ಹಾಂತು ವಾಸ್ರು ಅಗ್ನಿ, ಆವ್ಲೊ ಆಪ)

ದೀರ್ಘತಮಸ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಋಷಿಲೆ ಏಕಮಂತ್ರ ತತ್ತ್ವಾಕ ಸಂಬಂಧ ಪಾವ್ಪಿಲೆ ಹುಮ್ಮಣೇನ ಭೋರ್ನು ಆಸ್ಸ. ತೆ ಮಂತ್ರ ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಜ್ಞಾಚೆ ಕಾಲಾರಿ ವಾಪುರ್ಚೆ ತಸಲೆ. ತೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರೂಪಾರಿ ಆಸ್ಸ. ಯಾಜಿಕಾಂತು ಹೋತೃ ಹೋ ಪ್ರಶ್ನೋ ನಿಮ್ಗಿತಾ- ಅಧ್ವರ್ಯು ಜವಾಬ ದಿತ್ತಾ- ಹೋತೃ ಹೋ ಪ್ರಶ್ನೋ ನಿಮ್ಗಿತಾ- ಏಕಳೋಚಿ ಜಾವ್ನು ಭೋಂವ್ತಲೊ ಕೋಣ ? ಕೋಣ ಪರತ ಜನ್ಮೇತಾ ? ಶೈತ್ಯಾಕ ಸಿದ್ಧೌಷಧ ಖಂಚೆ ? ಮಹಾರಾಶಿ ಖಂಚಿ ? ಅಧ್ವರ್ಯು ಜವಾಬದಿತ್ತಾ- ಏಕಳೋಚಿ ಜಾವ್ನು ಬೋಂವ್ತಲೊ

ಸೂರ್ಯು. ಪರತ ಪರತ ಜನ್ಮ ಘೆತ್ತಲೊ ಚಂದು. ಶೈತ್ಯಾಕ ವಕ್ಕದ ಉಜ್ಜೊ. ಹೋಡಿ ರಾಶಿ- ಭೂಂಯಿ. ಹೋತ್ಯಾನ ನಿಮ್ಗುಚೊ ಆನ್ನೇಕು ಪ್ರಶ್ನೋ- ಸೂರ್ಯುಸವೂನ ಜಾಲ್ಲೊ ಉಜ್ವಾಡು ಖಂಚೊ ? ಸಮುದ್ರಾಕ ಸದೃಶ ಜಾಲ್ಲೊ ಸಮುದ್ರುಖಂಚೊ ? ಪೃಥ್ವಿಪಽಸಿ ಮಹತ್ತರ ಜಾಲ್ಲೆ ಕಸ್ಸಲೆ ? ಖಂಚಾಚೆ ಮೋಲ ತೂಕಾಕ ಮಿರ್ಪಲೆಲೆ ?

ಜವಾಬ -ಸೂರ್ಯುಸದೃಶ ಜಾಲ್ಲೊ ಉಜ್ವಾಡು ಬ್ರಹ್ಮ. ಸಮುದ್ರಾಕ ಸಮಾನ ಜಾಲ್ಲಲೊ ಸ್ವರ್ಗು. ಇಂದ್ರು ಪೃಥ್ವಿಪಽಸಿ ಹೋಡು. ಕಾಮಧೇನೂಚೊ ಪ್ರಭಾವು ತೂಕಾಕ ಮಿರ್ಪಲಲೊ.

ಪ್ರಶ್ನೊ - ಪೃಥ್ವಿಚೆ ಅತ್ಯಂತ ಆಖೈರೆಚೊ ಮುಲ್ಲೊ ಖಂಚೊ ? ವಿಶ್ವಾಚೆ ಗುಂಬ ಖಂಚೆ ? ವೀರವತ್ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಚೆ ತೆ ಘೋಡ್ಯಾಚೆ ಬೀಯಽ ಖಂಚೆ ? ವಾಕ್ಕಾಚೊ ಮಹತ್ತರ ಸ್ವರ್ಗು ಖಂಚೊ ?

ಜವಾಬ - ಬಲಿಪೀಠ ಪೃಥ್ವಿಚೊ ಆಖೈರೇಚೊ ಮುಲ್ಲೊ. ಯಜ್ಞು ವಿಶ್ವಾಚೊ ಗುಂಬ. ತೆ ವೀರ್ಯವತ್ ಘೋಡ್ಯಾಚೆ (ಇಂದ್ರಾಲೆ) ಬೀಯಽ ಸೋಮ ವಾಕ್ಕಾಚೊ ಮಹತ್ತರ ಸ್ವರ್ಗು ಬ್ರಹ್ಮ.

ದೀರ್ಘತಮಸ್ ಋಷಿಲೆ ಸೂಕ್ತಾಂತು ತತ್ತ್ವಾಕ ಸಂಬಂಧ ಪಾವಿಲಿ ಹುಮ್ಮಣೆ, ಉಪನಿಷತ್ತಾಂತೂಯಿ, ಸಾಂಖ್ಯಕಾರೀ-ಕಾಂತೂಯಿ ಪುನರುಕ್ತ ಜಾತ್ಯಾಲೆ.

ಹೆ ಪಳಯಿತಾನಾ ಹುಮ್ಮಣೇನ ಪ್ರವೇಶು ಕರ್ನಾ ನಾತ್ತಿಲೆ ಸ್ಥಾನಽಚಿ ನಾ ಮ್ಹುಣ್ಚೆ ದೀಸೂ ಯೆತ್ತಾ . ತಾಜ್ಜೊ ವಿಸ್ತಾರು ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ, ತಾಜಿ ಅಗಾಧತಾ ಸಮುದ್ರಾ ತಽಳ. ಗೂಢಾರ್ಥು, ಸಮಸ್ಯಾ ವ್ಯಕ್ತಕರಚೊ ಶಬ್ದಾಂಚೊ ಏಕು ಸಮೂಹು, ಏಕವಾಕ್ಯ ನಹಿವೆ ಏಕಪದ್ಯಽಚಿ ಹುಮ್ಮಣ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಚ್ಯಾಕ ಸಾಧ್ಯ ಆಸ್ಸ.

ಆನಿ ಆತ್ತಽ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತು ಹೆ ಹುಮ್ಮಣೇ ಸ್ವಾರಸ್ಯ, ತಾಜ್ಜಿ ಚಂದಾಯಿ ಸಮ್ಜುಯಾಂ, ಪೊಳೋವ್ಯಾಂ. ಆಮ್ಗೆಲೆ

ಲೋಕಾಲಿ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿ, ಬುಧ್ವಂತಿಕಾ, ವಿನೋದ ಪ್ರಜ್ಞಾ, ಜೀವನಾ ಪ್ರೀತಿ, ಕಾವ್ಯಪ್ರತಿಭಾಚೊ ಪರಿಚಯು ಆಮ್ಕಾ ಜಾವ್ಕಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಆಮ್ಗಲೆ ಹುಮ್ಮಣೇಂಚೆ ಅಧ್ಯಯನ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಆಜಿ ಆಮ್ಕಾ ಖುಷಾಲಾಯೇರಿ ಗಮ್ಮತ್ ಕೋರ್ನು ವೇಳು ಕಳ್ಬಾಂಚಾಕ ಏಕ ಸಾಧನ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಲ್ಯಾರಿಯಿಽ ಆಮ್ಗಲೆ ಪೂರ್ವಿಕ ಹುಮ್ಮಣ ಗಂಭೀರ ಜಾವ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಕರ್ತಲೆ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಕಳಿತೇಕ ಯೆತ್ತಾ. ರಾಯಾದಿಕ ಪರಸ್ಪರ ರಹಸ್ಯಸಂದೇಶು ಪೆಟೋಕಾ ಜಾಲ್ಲೆ ವೇಳೇರಿ ತೆ ಹುವ್ಮಾಣೇ ರೂಪಾರಿ ಪೆಟಯ್ತಲಿಽಂತಿ ಖಂಯಿ. ಅಸಲೆ ಗಂಭೀರ ರೂಪಾಚೆ ಹುಮ್ಮಣಿಕ ಇಂಗ್ಲಿಷಾನ ಎನಿಗ್ಮಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ನಿಗೂಢ ನಹಿವೆ ಸಮಸ್ಯಾತ್ಮಕ ವಸ್ತು ಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಣ್ಚೊ ಅರ್ಥು ಆಸ್ಸ. ಆಮ್ಗಲೆ ಲೋಕಾನಿಯಿ ಅಸಲ್ಯೊ ಹುಮ್ಮಣ ರೂಪಾರಿ ಗೂಢ ಸಂದೇಶು ಪೆಟಯಿಲೊ ಹುಮ್ಮಣ ದೀಸೂ ಯೇನಾತಿ, ಕಿ ಆಮ್ಮಿ ವಿಸೋರ್ನು ಘೆಲ್ಲೆಂತಿ! ಕೋಣ ಜಾಣ? ಆತ್ತಽ ತೆ ವಿಚಾರ ಕರೊಂಕ ಬೈಸನಾಶಿ ಆಶ್ಮಿಲೆ ಹುವ್ಮಣೇಂಚಿ ಚಂದಾಯಿ ಪೂಳೊಽವ್ಯಾಂ.

ಸಾಂಜ ಜಾತ್ತಾ, ಕಾಳೋಕು ಭರ್ತಾ, ಘರಾ ಭಿತ್ತರಿ ದಿವ್ಪೊ ಲಾಯ್ತಾತಿ. ತೊ ದಿವ್ಪೊ ಘರಽಭರಿ ಉಜ್ವಾಡುದಿತ್ತಾ. ಯೆದೋ ತೊ ದಿವ್ಪೊ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತಾಜ್ಜೊ ಪ್ರಭಾವು ಅಸಾಧಾರಣ. ತಾಜಿ ವರ್ಣನಾ ಪಳಯಾ- ತೇಂ ಪಿತ್ತಾ ಕಾಳೋಕು ಖಾತ್ತಾ, ಚಡಲೂಣೆ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಘರ ಜಳತಾ. ತರೀ ಘರಾಂತು ಮಾನು ತಾಕಾ. ತೆ ಕೋಣ ಮ್ಹೋಣು ಸಾಂಗಾ ಮಾಕಾ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಹೆ ಹುಮ್ಮಣೇಂತು ಚಡಲೂಣೆ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಘುರ ಜಳತಾ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಉತ್ರಾಚೊ ಅರ್ಥು ವಿಚಾರಣೇಯ ನಂಹಿವೆಂ.

ಕಂಚಾನ ಆಯ್ಲಾರಿಯಿಽ ಹಾಥು ಘಾಲ್ಚೊ ಗಳ್ಯಾಕ। ಹೆ ಕೋಣ ಮ್ಹೋಣು ಕಳ್ಯಾರಿ ಸಾಂಗಾ ಮಾಕಾ - ಹಾಂತು ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಪಳಯಾ! ಹೊ ಝುಗಡಾಚೊ ವಿಷಯು ಮ್ಹೋಣು ಲೆಕೂ ಪುರೋ

ತುಮಿ, ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಹೊ ಝಗಡಾಚೊ ವಿಷಯು ನಂಹಿ. ತುಮ್ಮಿ ಖಂಚೇಯ್ ದಿಕ್ಕಾನ ಯೆಯ್ಯಾ, ಮುಖಾರ್ಚ್ಯಾಣ, ಮಾಕ್ಚಿಚಾಣ, ಬರ್ರೇನ ಕಸಿs ಯೆಯ್ಯಾ ತುಮ್ಮ ತಾಂಬಿಯಾಕ ಹಾಥು ಘಾಲ್ತಾತಿ. ತ್ಯಾತಾಂಬಿಯಾಚೆ ಗಳ್ಯಾಕ ನಂಹಿವೆ. ಪಳಯಾ ಕಿತ್ಲೆ ಸುಂದರ ಜಾವ್ನು ಸಾಂಗ್ಲಾ ಹಾಂಗಾ ಮ್ಹೊಣು.

ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಸ್ಸ ಕರಚಿ ಏಕಿ ಹುಮ್ಮಣ - "ಫೊಟಾರಿಥಾವ್ನು ಆಯಿಲೊ ಯೋಗಿ, ಸಾತ ಪಾಸಡ್ಯೊs ಪಾಂಗರೂನು ವsಗಿ, ಪಾಸಡ್ಕೊ ಕಾಳ್ಯಾರಿ ದೊsಳ್ಯಾ ಉದಾಕ, ರುಚಿಕರ ಶಿಜೋನು ಬಾಜುನು ಖಾವಂಚಾಕ" ಹೆ ಆಯ್ಕತಾನಾ ಕೋಣುಕಿ ಏಕು ಯೋಗಿಲೊ ವಿಚಾರು ಮ್ಹೊಣುದಿಸ್ತಾ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಯೋಗಿ ನಂಹಿ, ಕಾಂದೊ ಮ್ಹೊಣು ಅರ್ಥು ಜಾಲ್ಲೆ ತೆದನಾ ಹಾಸ್ಸೂನು ನಾಂಕಾರಿ ಬೋಟ ದವರ್ತಾತಿ. ಹೇಚಿ ಕಾಂದ್ಯಾ ವಿಷಯಾಂತು - ಆಂಗಡಿ ದಾಕೂನು ಹಾಡ್ತಾತಿ, ಹಾಥಾಂತು ಧೋರ್ನು ರಡತಾತಿ "ತಶೀಂಚಿ ಆಡ ಕಾತ್ತಲ್ಯಾರಿ ಚಕ್ರ, ನೀಟ ಕಾತ್ತಲ್ಯಾರಿ ಶಂಖು" ಮ್ಹೊಣು ಹುಮ್ಮಣ ಆಸ್ಸಲೆ.

ಹಿ ಏಕಿ ಹುಮ್ಮಣ ಪಳಯಾ- "ಕಾಳಿ ಆನಿ ಕುರೂಪಿ ಕ್ಷಂಚಿ, ಲಾಗಲ್ಯಾ ರಗತಾಚೀಚಿ ರುಚಿ, ತರಿ ತಿಕಾ ಲೋಕ ಕೆದನಾಯಿ ಧರತಾಲೆ ಮಾತ್ಯಾರೀಚಿ" ಕೋಣ ಹಿ ? ತುಮ್ಮಿ ಜಾಣವೆ ? ಬಾಯಲsಜಾಣ! ಮಾತ್ಯಾ ಊವೇನ ಕರಕರ ಪಾವ್ನು ತಾಜ್ಜೆ ರಗಳ್ಯಾನ ಉದ್ರೇಕ ಜಾಲ್ಲಿ ಏಕಿ ಬಾಯ್ಲ ಮನಿಷಿ ಅಸ್ಸಿ ಸಾಂಗ್ತ ಲೀಚಿ ನಂಹಿವೆ?

"ದಾಂವಚಾಕ ತಾಜೆಗತಿ ಭಾರಿ, ಜಾಯಿ ತಹಿಂ ವತ್ತಾ ಕ್ಷಣಭರಿ, ಫಾಟಿ ಘೋಡೊ ಕಸಲೇಯಿ ನಾಕಾ, ತೆ ಕೋಣ ಮ್ಹೊಣು ಸಾಂಗಾ ಮಾಕಾ ಹೆ ಕೋಣ ಮ್ಹೊಣು ಸಾಂಗ್ತಾತಿವೆ? ಘೋಡೋನಂಹಿ, ಹಾಂತು ವಾರ್ಯಾಚೊ ವೇಗು, ತಾಜ್ಜಿ ಕ್ಷಿಪ್ರತಾ, ಚಂದರೀತಿರಿ ವರ್ಣನ ಕೆಲ್ಲೆಲಿ ಅದ್ಭುತ ಜಾವ್ನುಸ್ಸ.

ಲೋಕಾಂತು ಆಸ್ಸೂಚೆ ಕಪಟ, ವಂಚಕ ಜನಾಂಗೇಲಿ ರೀತಿ

ಗೂಢಾರ್ಥಾರಿ ವ್ಯಕ್ತ ಕಲ್ಲಾ ಮ್ಹಣಚೆ - "ದೇಹ ಗೋರೆ, ಮನಕಾಳೆಂ, ಏಕಪಾಯಾನಿ ಧ್ಯಾನ ಸಗಳೆ ಕಪಟ ಏಕು ಹೋಡು ಸಾಧು, ಸಗಳ್ಯಾನಿ ಜಾಣಕಾ ಹೋ ಭೇದು" - ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಹೆ ಹುಮ್ಮಣ ಬಗಳೊ (ಬಕಪಕ್ಷಿ) ವಂಚಕ ಜಾವ್ನ ಆಸ್ಸೂಚ್ಯಾಲಿ ರೀತಿಯಿ ಚಮತ್ಕಾರಾರಿ ದಾಖೈತಾ.

ಆಶಿ ನಾತ್ತಿಲೊ ಕೋಣು ? ತಶೀಂಚಿ ಆಶಿ ಪೂರ್ಣಜಾಲ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ತಲೊ ಕೊಣಯಿ ಆಸ್ಸಾತಿವೆ ? ಆಶಿ ಮ್ಹಳ್ಳಲೊ ಶಬ್ದು ದೋನಿ ಅಕ್ಷರಾಂಚೊ, ಜಾಲ್ಯಾರಿಯಿಽ ತಾಜ್ಜೆ ಪ್ರಭಾವು ಅನಂತ ಜಾವ್ನ ಆಸ್ಸ. ಹೊ ಅಭಿಪ್ರಾಯು ಹುಮ್ಮಣೇಂತು ಕಿತ್ತುಲೆ ಚಂದಾಯೇರಿ ಸುಂದರ ಜಾವ್ನ ಸಾಂಗ್ಲಾ ಪಳಯಾ - "ಗಾಂವ ದೇಶಾನೆ ಜಾಯ್ನಾತೃಪ್ತಿ ಭಾಂಗರ ರುಪ್ಯಾನಿ ಜಾಯಿನಾ ಭರತಿ ದೋನಿ ಅಕ್ಷರಾಂಚೆ ತಿಜೆ ನಾಂವ, ತೀ ಕೋಣ ಮ್ಹೊಣು ಸಾಂಗೂ ಹಾಂವ"

ಹುಮ್ಮಣ ಬಾಂದಿತಲ್ಯಾಂಕ ತೋ, ಹೋ ಮ್ಹಳ್ಳಲೊ ವಿಷಯು ನಾ. ವಾಪುರ್ಚ್ಚಿ ರಾಂದಯ್‌ಕಾಯಿ, ದೇಹಾಚೆ ಅಂಗ ಪ್ರತ್ಯಂಗ, ಆಸ್‌ಪಾಸ್ ಸೆಜವಾರೀರಿ ಆಸ್ಸೂಚೆ ಪ್ರಾಣ್ಯೋ - ತಾಂಕಾ ಸರ್ವವಿಷಯಾಯಿ ವಸ್ತುಯಿ ಉಪಯೋಗಾಕ ಯೊತ್ತಾ - ಎದ್ದೇಶೆಂ ಪೋರಾಕ ಕಿತುಲಿ ಲಾಂಬ ಕಾಷ್ಟಿ, ದೋಗ ಜನಾಂಕ ಎಕಡೆ ಕರೊಂಕ ಆಸ್ಸ ಭೋ ಗಟ್ಟಿ ಮ್ಹೊಣು ಸೂವಆನಿ ದಾರು. "ಝುಗ್‌ಜಾತ್ತಾ ಬೀಳಾಂ ವತ್ತಾ, ಪಾವ್ಸಾಡೀಂತು ಮಾತ್ರ ದೋಳ್ಯಾ ದಿಸತಾ" ಮ್ಹೊಣು ಕಾಜ್ಜಳೊ, "ಆವಯಿಚೆ ಫಾಟಿರಿ ಧೂವ ಫುಂವತಾ, ಪೋಟಾಂ ಫೊಲ್ಲೆಲೆ ಬಾಹಿರ ಉಡಾಯ್ತಾ" ಮ್ಹೊಣು ದಾಂತೆ, "ದೋಳ್ಯಾಂಕ ದಿಸ್ತಾ, ಘರಾಂತು ಆಸ್ತಾ, ಧೊರೂಂಕ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಪೊಳ್ನುವತ್ತಾ" ಮ್ಹೊಣು ದೂವರು ಅಸ್ಸಿ ಸರ್ವವಿಷಯಾರಿ ಹುಂಮ್ಮಣ ಬಾಂದಿಲೊ ಆಸ್ಸತಿ "ಆಜ್ಜನ ಏಕ ಕಾಪಡ ಹಾಳ್ಯಲೆಂ, ಉದಕಾಂತು ಫೊಲ್ಯಾರಿ ತಾಂಬಡೆ ಮ್ಹೊಣು ನಾ". ಮ್ಹೊಣು ಕಾಸೋಳಿಪಾನ. "ಆಪ್ಪಣ ಹೋಡಿ ಪತಿವ್ರತಾ, ಹಜಾರ ಜನಾಲೆ

ಉಪ್ಪೆ ಖಾತ್ತಾ" ಮ್ಹೊಣು ಪಿಕ್ಕೆ ತಾಟ್ಟೆ . "ಮಸ್ತ ಜನಾಲೊ ಬಾಪ್ಪುಸು, ಮಾತ್ಯಾಕ ತಾಂಬ್ಡಿ ಟೋಪಿ" ಮ್ಹೊಣು ಕೊಂಬೊ (ಕುಂಕಡ), "ಸಾನ್‌ಸಾನ್ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಬಾಗ್ಲೂನು ಬಾಗ್ಲೂನು ನಮಸ್ಕಾರು" ಮ್ಹೊಣು ರಾನ್ನಿ ಉಜ್ಜೊ ಸಾನ್ಪುಚೊ-ಹಾಂತು ವ್ಯಕ್ತ ಜಾವ್ಚಿ ಕಲ್ಪನಾ ಚಿಂತನಾ ಕರಾ.

ಥೋಡೆ ಹುಂಮಣ ಆಯ್ಕತಾನಾ ಅಳ್ಸೀಕ- ಅಶ್ಲೀಲಶಿ ಜಾವ್ನು ದಿಸ್ತಾಲೆ . ಅರ್ಥು ಜಾಲ್ಲೆ ಪರಾಂತೆ ಅಳೀಕ ಮ್ಹೊಣು ದಿಸ್ಸನಾಶಿ ಆನಂದ ಜಾತ್ತಾ-ಪಳಯಾ "ವಾದು-ವಿವಾದುಜಾತ್ತಾ ಮಾಂದ್ರೇರಿ ಬಸ್ತರಿ, ವಳವಳಜಾತ್ತಾ ಹುಳುಹುಳು ಮ್ಹಣ್ತಾ. ಸುಖಸಂತೋಷು ಜಾತ್ತಾ, ವತ್ತರಿ ಪೂರಾ ಭಿತ್ತರಿ" ತಶೀಂಚಿ "ಚಂದಪಂದ ಕೆದನಾ ಹಾಥುಧರ್ತ್ತನಾ, ಮುಸುಮುಸು ಕೆದನಾ ಅರ್ಧ ರಿಗ್ತಾನಾ ಉಲ್ಲೊಚೆ ಗಿಲ್ಲೋಚೆ ಕೆದನಾ ವಾಟ್ಚೇರಿ ವತ್ತಾನಾ" ಮ್ಹೊಣು ಆಯ್ಕತಾನಾ ಕಸಲೆ ಹೆ ಅಳ್ಳೀಕ ಮ್ಹೊಣು ದಿಸ್ತಾ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಹೆ ಅಶ್ಲೀಲ ವಿಷಯು ನಂಹಿ ಕಾಂಕಣ ಸೂಪ್ಚೆ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸ. ಭಾರಿ ರಸಿಕು ಆಸ್ಸಾ. ಹಿ ಹುಮ್ಮಣ ಬಾಂದಿಲೊ ಬಾವುಡೊ. ನಂತಾ ಚಾತುರ್ಯಕಾಯಿ ದೀಸೂ ಯೆತ್ತಾ. ಏಕಿ ಹಾಸ್ಯಾಚಿ ಹುಮ್ಮಣsಯಿ ಆಸ್ಸ ಪಳಯಾ-"ಹೆಕಡೆ ತೆಕಡೆ ಗುಡ್ಡೋ, ಮದ್ದೆ ವಾಘು ರಡತಾ" ಹೆ ತುಮ್ಮಿ ಜಾಣವೆ ? ಪಾದು ಮ್ಹೊಣು.

ಏಕೂಚಿ° ವಸ್ತು ಪುಣ ತೊ ಸೊದ್ದೂನು ಕಾಡೊಂಕ ಸಾಂಗ್ಚಿ ರೀತಿ ವೆಗಳೆ-ವೆಗಳೆ ಆಸ್ಸೂಚಿಯೇ ಆಸ್ಸ. ತಾಂಗ ತಾಂಗಲೆ ಚಾತುರ್ಯಕಾಯಿ ತಾಂತು ಪ್ರಕಟ ಜಾತ್ತಾ- "ಆಂಗ ಭರಿ ಕಾಂಬಳಿ ಆಸ್ಲ್ಯಾರಿಯಿs ಕರಡಿನ್ಹಂಹಿ, ಶೆಂಡಿ ಆಸ್ಲ್ಯಾರೀಯಿಭಟ್ಟು ನ್ಹಹಿ, ಉದಾಕ ಆಸ್ಲ್ಯಾರಿಯಿ ನ್ಹಂಯಿ ನಂಹಿ ತಶೀಂಚಿ - "ತೀನಿ ದೋಳೆ ಆಸ್ಸೂನೂಯಿ ಈಶ್ವರು ನಂಹಿ, ಮಾತ್ಯಾರಿ ಜಟಾ ಆಸ್ಸೂನೂಯಿ ಋಷಿ ನಂಹಿ, ಹಳ್ದೊವೆ ಪಾಂಗುರ್ನುಯಿ ಯತಿ ನಂಹಿ, ತೊ ಕಶಿ ಅಸತಾ ರಾಬತಾ ಕ್ಹಂಹಿ". ತಶೀಂಚಿ "ಆಶ್ಯಿಲಿ ಏಕಿ ಹೋಡ ಖಡಪ, ಖಡ್ಪ ಭಿತ್ತರಿ ಹಡಪ, ಹಡಪ ಭಿತ್ತರಿ ಶಂಖು, ಶಂಖಾ ಭಿತ್ತರಿ

ತೀರ್ಥ" ಹ್ಯೋತೀನಿ ಹುಮ್ಮ್ರಣಕಯಿ ವರ್ಣನ ವೆಗಳೆ-ವೆಗಳೆ ರೀತಿರಿ ಕೆಲ್ಲೆ ತರಿ ಉತ್ತರ ಏಕಚಿ- ನಾರ್ಲುಮ್ಹೋಣು.

ಹುಂಮಣ ಬುದ್ಧಿ ಪರೀಕ್ಷಾಕ ಸಾಧನೆ ಜಾಲ್ಲೆ ನಿಮತ್ತ ವಿಷಯು ಕಂಚೊಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಕಿತ್ತೆ ? ಸಾಂಗ್ಚಿ ರೀತಿ ಕಸ್ಸಿ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಕಿತ್ತೆ ? ಬುದ್ಧಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಜಾಲ್ಲೆ. ಹ್ಯಾ ಬುದ್ಧಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಬದ್ದಲ್ ಆಸ್ಚ್ಯೋ ಹುಮ್ಮ್ರಣೋ ಅರ್ಥು ಸುಲಭಾಯೇರಿ ಗಮ್ಯ್ಯಜಾಯ್ನಾಶಿ ಆಸ್ಚ್ಯಾಕ ಪುರೊ. ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರಿಯಿಬ ತಾಜ್ಜೆ ಬಾಹ್ಯರೂಪ ಪ್ರಾಸಬದ್ಧ ಜಾವ್ನು ಆಯ್ಕುಚಾಕ ಕೆದನಾಯಿ ಆಕರ್ಷಕ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ತಾ. ತಶೆ ಜಾವ್ನುಚಿ ಹುಮ್ಮ್ರಣ ಥಟ್ಟನೆ ಮನಾಂಕ ಆಕರ್ಷ ಜಾವ್ಚೆತಶಿ, ತಾಂತು ಆಸಕ್ತಿ ಆಸ್ಸ ಜಾವ್ಚೆ ತಸ್ಸಿ, ಆಲೋಚನಕರೂಂಕ, ಉಸ್ಕುರಾಶಿ ತಬಸೀ ರಚನಜಾಲ್ಯಾತಿ. ಅಸ್ಸಿ ರಚನಾ ಕರ್ತಾನಾ ತ್ಯೋ ಚಡಾವತ್ ಮುಕ್ತಕ ವ್ಹುಳ್ಯಾರಿ ವಿಂಗವಿಂಗಡ ತರೇಕವಾರ ಸಾನ್ ಸಾನ್ ಪದ್ಯ ರೂಪಾರಿ ಆಸ್ಚೆ ತಶೆ ಬಾಂದೂನು ಹಾಳ್ಳೆತಿ. ಹಾಜ್ಜೆ ಜವಳ ಅಂತ್ಯಪ್ರಾಸಕಯಿ ಆಸ್ಚೆ ತಶಿ ತಾಂಚಿರಚನಾ ಜಾಲ್ಯಾತಿ. ಅಸ್ಸಿ ಜಾವ್ನು ತ್ಯೋ ಆಯ್ಕುಚಾಕ ಕಾನ್ನಾಂಕ ರಮ್ಯ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸತಿ. ಬೋಡ ಖಾವ್ಚಿ ತಸಲಿ ಹುಮ್ಮ್ರಣ ಜಾಲ್ಯಾರಿಯಿಬ ತಾಜ್ಜಿ ರೀತಿ ರಸಭರಿತ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ತಾ. ದೇಖಿಕ ವಾಚಿಯಾ-

ಘುರ್ ಘುರ್ ಜಾಲೊ
ಬೋಟಾರಿ ಬಸಲೊ
ಕೋಪೂನು ಆಪಲೊ (ಆಪ್ಪಣ)
ವಣತೀರಿ ಬಸಲೊ

ಹಾಂತು ಪ್ರತಿಯೇಕ ಪಂಕ್ತಿಂತು ಸ.ಸ.ಅಕ್ಷರ ಆಸ್ಸತಿ. ಆನಿ ಅಂತ್ಯ ಪ್ರಾಸು ಜಾವ್ನು ಪ್ರತಿಯೇಕ ಪಂಕ್ತಿಂತು ಲೊ ಆಯಿಲೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕರಾ. ಹೇ ಪ್ರಮಾಣೆ ಲಯಬದ್ಧ, ಪ್ರಾಸಬದ್ಧ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ತಾತಿ ಹುಮ್ಮ್ರಣೋ . ಅಸ್ಸಿ ಆಸ್ಸೂಚೆ ನಿಮಿತಿ ಹುಮ್ಮ್ರಣ ಸಾಂಗ್ತಲ್ಯಾನ

ಹುಮ್ಮಣ ಲಯಬದ್ಧ ಜಾವ್ನು ಸಾಂಗ್ತನಾ, ಅರ್ಥುಜಾಯ್ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿಯೀ ಹೋಡ್-ಸಾನ್ ಸಕ್ಕಡಯಿ ಕಾನ ಸೆಳೋನು ಆಯ್ಕುಚಾಕ ಬಸ್ತಾತಿ. ಕಾನ ಸೆಳೆಯ್ಲಿ ಪರಾಂತೆ ಆಲೋಚನ ಕರೂಂಕ ಲಾಗ್ತಾತಿ. ಹಾಂಗಾ ದೃಷ್ಟಾಂತಾಕ ದಿಲ್ಲೆಲಿ ಹುಮ್ಮಣಾಚಿ ಪಳಯಾ ಪಹಿಲೆ. ಹೆಕಸಲೆ ಮ್ಹೋಣು ಕಳ್ನಾ. ಜಾಲ್ಲಾರಿಯೀ ಮನದೀವ್ನು ಆಯ್ಕುಚೆ ತಶೆ ಹಿ ಆಸ್ಸ. ಆಯ್ಕಲೆ ಪರಾಂತೆ ಹಾಜ್ಜೊ ಅರ್ಥುಕರೂಂಕ ಲಾಗ್ತಾತಿ. ಅರ್ಥುಕಳ್ಳೆ ಪರಾಂತೆ "ಇಸ್ಸಿ" ಮ್ಹೋಣು ನಾಂಕ ಕವ್ರೂಳ್ಚ್ಯಾಕ ಲಾಗ್ತಾತಿ. ಜಾಲ್ಯಾರಿಯಿ ಪೋಟಭರಿ ಹಾಸ್ಚ್ಯಾಕ ಲಾಗ್ತಾತಿ. ಸಾಂಗಾ ತುಮ್ಮಿ ಹೆ ಹುಮ್ಮಣೆಚೆ ಉತ್ತರ-ಪಿಣಸೊ.

ಅಸ್ಸಿ ರಚನ ಜಾವ್ಚ್ಯಾ ಹುಮ್ಮಣೊ ಸಕ್ಕಡಯಿ ಚಾರಿ ಪಂಕ್ತಿಚೋಚಿ ಜಾವ್ಕಾ ಮ್ಹೋಣು ನಾ. ತಾಂತು ಕಿತ್ತುಲೇಯಿ ಪಂಕ್ತಿ ಆಸ್ನೊಯೇತ್. ಕೊಂಕಣೀಂತು ಏಕ ಪಂಕ್ತಿಚೊ, ದೋನಿ ಪಂಕ್ತಿಚೊ, ತೀನಿ ಪಂಕ್ತಿಚೊ, ಚಡ ಮಳ್ಯಾರಿ ಚಾರಿ ಪಂಕ್ತಿಚೊ ಪ್ರಾಸಬದ್ಧ ಹುಮ್ಮಣೋ ಮೆಳ್ತಾತಿ. ಹಾಂತು ಪಂಕ್ತ್ಯೋ ಮುಖ್ಯ. ನಾ, ಲಯಬದ್ಧತಾ ಆನಿ ಪ್ರಾಸ ಮುಖ್ಯ ಕಿತ್ಯಾಕಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ತ್ಯೋ ಆಯ್ಕತಲ್ಯಾಂಕ ಆಕರ್ಷಕ ಜಾವ್ಕಾತಿ. ಅಸ್ಸಿ ರಚನ ಜಾವ್ಚೆ. ನ್ಹವೆ ಬಾಂದೂಚೆ ಹುಮ್ಮಣೊ ಕಂಚೋಯ್ ವಿಷಯು, ವಸ್ತುಚೆ ವಯಿರಿ ಬಾಂದೂವೇತ್. ಕೊಂಕಣೀಂತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯಾಕ ಸಂಬಂಧ ಪಾವಿಲ್ಯೊ ಹುಮ್ಮಣಯಿ ಪೊಳೋಚಾಕ ಮೆಳ್ತಾತಿ ಉದಕಾಂತು ಘಾಲ್ಯಾರಿ ತಿಂಬನಾ, ಉಜ್ಜ್ಯಾ ಘಾಲ್ಯಾರಿ ಶಿಜ್ಜನಾ (ಲಾಸ್ಸನಾ)ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಹುಂಮಣ, ಭಗವದ್ಗೀತಾಂತು ಆತ್ಮು ನಾಶ ಜಾಯ್ನು ಮ್ಹೋಣು ಸಾಂಗಿಲೆ ವಿಷಯಾಕ ಸಂಬಂಧ ಪಾವು ಆಸ್ಸ. ಅಸ್ಸಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾನ ಉಬ್ಜಲೇಲಿ ಭೂಯಿಂಚಿ ಆಶ್ರಯ ಜಾವ್ನು ವಿಕಾಸ ಜಾಲ್ಲೆಲಿ ಹಿ ಹುಮ್ಮಣೊ ಅನಿರ್ವಚನೀಯ ಅನುಭವಾಂಚಿ ಭಾಂಗರಾ ಖನಿ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸತಿ.

ನವ್ವಾ ಶೇಕಡ್ಯಾಂಚೊ (ಶತಮಾನಾಚೊ) ಶಾಸ್ತ್ರಕಾರು ಕವಿ

ಶ್ರೀ ವಿಜಯ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲ್ಯಾನ ನೃಪತುಂಗ ರಾಯಾಲೆ ಅಭಿಮತಾನುಸಾರ ಸಾಂಗಿಲೆ ಏಕ ಉತ್ತರ ಆಸ್ಸ- "ಕುರಿತೊಽದದೆಯುಂಕಾವ್ಯ ಪ್ರಯೋಗ ಪರಿಣತ ಮತಿಗಳ್" ಮ್ಹೊಣು ಹಾಜ್ಜೊ ಅರ್ಥು ಲೋಕು ಆಪ್ಪಣ ಬುದ್ಧೊಂತು ಜಾವ್ನಾ, ಪರಿಣತು ಜಾವ್ನಾ, ಕವಿ, ಸಾಹಿತ್ಯಕಾರು ಜಾವ್ನಾ, ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಉದ್ದೇಶಾನ ವಾಚಿತಾ, ಶಿಕ್ತಾ; ಕಷ್ಟಕಾಡತಾ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಕರ್ನಾಟಕಾಚೊ ಲೋಕು ವಾಚಿನಾ, ನಾತ್ಲ್ಯಾರಿಯಿ, ಶಿಕ್ಕನಾ ನಾತ್ಲ್ಯಾರಿಯಿ ಕಾವ್ಯರಚನ ಕೊರ್ಚೆ ತಸ್ಸಲೆ ಪಾಂಡಿತ್ಯಪೂರ್ಣಬುದ್ವಂತಿಕಾ ಆಶ್ಶಿಲೆ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸತಿ ಮ್ಹೊಣು. ಹೆ ಉತ್ತರ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಂಧವಾಚೆ ವಿಷಯಾಂತೂಯಿ ಸಾಂಗೂಯೇತ್ ಮ್ಹಣ್ಚಾಕ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕವೇದೂಚಿ ಸಾಕ್ಷಿ ಆಸ್ಸ. ಹೆ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕವೇದಾಂತು ಆಸ್ಚಿ ಬಾಳಾಂಲಿ ಪದ್ಯ, ಕಾಣ್ಯೋ, ಆದಗತ್ಯೋ ಹುಮ್ಮಣೊ- ಹಿ ಸರ್ವ ಸ್ಪಷ್ಟ ದಾಖೋನು ದಿತ್ತಾತಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕು ಮಹಾ ಬುದ್ವಂತ ಮ್ಹೊಣು ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಇತ್ತ ಕೊರ್ಚೆ ? ಆಯ್ಚೆ ಆಂಮ್ಗೆಲೆ ಜನಾಂಕ, ಚರ್ಡುಂ- ಬಾಳಾಂಕ ಹಾಜ್ಜೊ ಪರಿಚಯು, ವೊಳೋಕು ಆಸ್ಸವೆ? ಆಧುನಿಕ, ನವನಾಗರಿಕತಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿ ವಿಚಿತ್ರ ಭ್ರಾಂತಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ವ್ಯಾಮೋಹ, ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ಶಿಕ್ಷಣಾಚೊ ಪ್ರಭಾವು, ಟಿ.ವಿ. ಹವ್ಯಾಸು, ಸಿನೇಮಾಚೆ ಪಿಶ್ಶೆ, ಪಾಪಸಂಗೀತಾಚೆ ಆಕರ್ಷಣ-ಹಾಜ್ಜೆ ಸಕಡಾಚೆ ದಬಾವಾನ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚೆ ಪಾಳ-ಮೂಳ ಆಮ್ಕಾ ವಿಸೋರ್ನು ಗೆಲ್ಲಾ. ತಾಜ್ಜೆ ಜ್ಞಾನಽಚಿ ನಾತ್ತಿಲೆ ವಽರಿಜಾಲ್ಲಾ. ಆಮ್ಗೆಲೆ ಆವ್ಯ-ಬಾಪ್ಪೂಂಕ ತಾಜ್ಜೊ ವೋಗೂಚಿ ನಾ ಮ್ಹಣ್ತನಾ ಚರ್ಡುವಾಂಕ ತಾಜ್ಜೇರಿ ಆಸಕ್ತಿ ಕಶ್ಶಿಯೇತಾ? ಆಮ್ಗೆಲೆ ಲೋಕವೇದಾಚೆ, ಆಮ್ಗೆಲೆ ಮಾಲ್ಗಡ್ಯಾಲೆ ಹ್ಯಾ ಸಂಪತ್ತಾಚೆ ಮೌಲ್ಯ, ಖೂಷಿ, ಗಮ್ಮತ್ ಆಜಿ ಆಮ್ಕಾಕಸ್ಸಿ ಕಳಿತೇಕ ಯೆವ್ಚ್ಯಾಕ ಸಾಧ್ಯ ? ತಾಜ್ಜೆ ವಿಷಯಾಂತು ಗೌರವು, ಅಭಿಮಾನು, ಪ್ರೀತಿ-ವೋಗು

ವರ್ಸಿ. ಏಕ ಜನಾಂಗಾಕ, ದೇಶಾಂಕ ತಾಜ್ಜೆ ಮೂಲಭೂತ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆನಿ ಪರಂಪರಾಚೆ ವಿಷಯಾಂತೂಚಿ ಆದರ -ಅಭಿಮಾನು ನಾಜಾವ್ನೊ ಜನಾಂಗಾಚೆ ದುರಂತ ನಂಹಿವೆ ? ಪಾಳ-ಮೂಳ ರಾಕ್ನೂನು ಹಾಣೆ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತಾಜ್ಜೇರಿ ಆಂಕ್ರ್ಯೋ ಪುಟ್ಚೆ ಕಸ್ಸಿ ? ಫೂಲ ಫುಲ್ಲೇಚ ಕಸ್ಸಿ ? ಫಲಜಾವ್ಚೆ ಕಸ್ಸಿ ? ಅಸ್ಸಿ ಜಾವ್ಚಾಕ ನಜ್ಜ. ಆನಿ ಆಮ್ಮಿ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಹೊ ಬಹುಮೂಲ್ಯ ಲೋಕವೇದು ರಕ್ಷಣ ಕೋರ್ರ್ನು ಆಮ್ಗೆಲೆ ಚರ್ಡುಂ -ಬಾಳಾಂಕ ತಾಜ್ಜೇರಿ ಮೋಗು ಪುಲ್ಚೆ ತಸ್ಸಿ ಆಮ್ಮಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೊರ್ರ್ಕಾ, ಆನಿ ಆಮ್ಗೆಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉರೋನು ಯೆವ್ಕಾ. ಹ್ಯಾ ವಿಷಯಾಂತು ಸಮಸ್ಯ ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಂಧವಾನಿ ಸಕ್ರಿಯ ಜಾವ್ನು ಪ್ರಯತ್ನ ಕೊರ್ರ್ನಾ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಮೆಗ್ಗೆಲಿ ವಿನಂತಿ. ಕಾಜ್ಜೂರು ಪಿಕತಾನಾ ಕಾಇಳ್ಯಾ ತೊಂಡಾಂತು "ರುಂವ್" ಮ್ಹಣ್ಚೆ ತಶೆ ಜಾಯ್ನಾಶಿ, ಕೊಂಕಣೇಕ ಆಜಿ ಮಾನ್ಯತಾ ಮೆಳ್ಳೆ ಹೆ ಕಾಲಾರಿ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಲೋಕವೇದಾಚೆ ಸಂಗ್ರಹ ಕೋರ್ರ್ನು ತಾಜ್ಜೆ ಅಧ್ಯಯನ ಕೋರ್ರ್ನು ತೆ ಉರೋನು ಹಾಡ್ಕಾ ಆನಿ ಕೊಂಕಣೆಚಿ ಗೊಡ್ಸಾನಿ ಮಿಟ್ಟೆ ಮಾರ್ನು ಆನಂದ ಪಾವ್ಚೆ ತಶಿ ಜಾವೂ ಮ್ಹೋಣು ಆಶೈತಾ.

ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕವೇದಾಂಚೆ ಏಕಪ್ರಕಾರ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಚೆ ಹಿ ಹುಮ್ಮಣ್ಣೊ ಸಂಗ್ರಹ ಕರಚಾಂತು ಮಾಕಾ ಮೆಗ್ಗೆಲೆ ಹಿತೈಷಿನಿ, ಮೆಗ್ಗೆಲೆ ಬಹಿಣ್ಯಾನಿ, ಸುನ್ನಾನಿ, ಲೆಕ್ತ್ರುಲ್ಯಾನಿ ಭರಪೂರ ಸಹಕಾರು ದಿಲ್ಲಾ, ಚಾರ್‌ಗಾಂವ್ ಭೋವ್ನು ಸಂಗ್ರಹಕೆಲ್ಯಾತಿ. ಮೊಳೋಕು ಆಶ್ಮಿಲ್ಯಾಲೆ ಲಾಗ್ಗಿ ಪೂರಾ ನಿಮ್ಗೂನು ಮೆಳ್ಳೈಲ್ಯಾತಿ. ವಿಶೇಷ ಜಾವ್ನು ಮೆಗ್ಗೆಲಿ ಬಹಣಿ ಎಂ. ಕಸ್ತೂರಿ ಪೈ, ಮೆಗ್ಗೆಲಿ ಸೂನ ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ. ವೀಣಾ ರವೀಂದ್ರಪೈ, ಆನಿ ತಿಗ್ಗಲೆ ಆವ್ಸ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದುಮತಿ ಕಾಮತ್, ಸಹಕಾರು ದಿಲ್ಲೆಲಿ ಮೆಗ್ಗೆಲಿ ಆನ್ನೇಕ ಸೂನ್ ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ. ರೇವತಿ, ನರೇಂದ್ರ ಪೈ ಆನಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ. ರೇಣುಕಾ ಸುರೇಂದ್ರ ಪೈ, ತಸೀಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ- ಪರೋಕ್ಷ ಜಾವ್ನು ಸಹಕಾರ ದಿಲ್ಲೆ ಮೆಗ್ಗೆಲೆ ಮಿತ್ರವೃಂದಾಕ ಹಾಂಕಾ ಸರ್ವಾಂಕ ಹಾಂವ ಆಭಾರಿ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸ.

ಹುಮ್ಮಣೋ

1. ಭಾಂಗ್ರಾ ಸರೋಪು, ಬಾಲ್ಲಾನಿ ಉದಾಕ ಪಿತ್ತಾ
   - ದಿವ್ವೊ ಆನಿ ವಾತಿ
2. ದೀಸಾಚೊ ಕಳೊ ಜಾತ್ತಾ, ರಾತ್ರಿಚೆ ಫುಲ್ಲೆತಾ - ಹಾಂತೂಳ
3. ಆಂಕಡೆ ವಾಂಕಡೆ ಬಾ ಇ,ಂ ನಿಲ್ಲ್ಯಾನು ಪಳಯ್ಲಾರಿ ಉದಾಕನಾ
   -ಕಾನು
4. ರುಪ್ಯಾ ಸಮುದ್ರಾಂತು ಕಾಳೇ ಗುಳ್ಳೆ - ದೋಳೊ
5. ದೋನಿ ಬಾಂಯ್ಕ ಏಕು ದಾಂಡೊ - ನಾಂಕ
6. ಮಾರ್ಲೆಲೆಂ ನಂಹಿ,ಚೊರಲೆಲೆ ನಂಹಿ ಮಾತ್ತೆ ಕಾಪ್ಪೂನು
   ಘೆತ್ತಾ.- ನಾಂಕುಟ
7. ಹೋಡ ಘರಾಕ ಹೋಡ ಬೀಗ, ಸಾನ ಘರಾಕ ಸಾನ್ ಬೀಗ
   -ಕಾನ್ನಾಂಟಿ ಆನಿ ನಾಕ್ಕಾಂ ಟಿಕ್ಕಿ
8. ಘಕರ ಭಕರಿ ಭೊಂವ್ಲಿ, ಮುಲ್ಯಾ ವೊಚ್ಯೂನು ಬಸ್ಲಿ - ಸಾರ್ನಿ
9. ಎಕ್ಕ ರುಕ್ಕಾರಿ ಬಡ್ಯೋ ಬಡ್ಯೋ - ಮಶಿಂಗಾ ಸಾಂಗ್
10. ಸಾನ್ ಬಾಂಯ್ಕ ಝುಗ್‌ಝುಗೀ ಕಾಟ್ಟೆ - ತೋಂಡ - ದಾಂತ
11. ಸಮಗ್ರ ಜಗತ್ಯಾಕಕಚಿ ದೋನಿ ದಿವ್ವೆ
   - ಸೂರ್ಯ ಆನಿ ಚಂದ್ರು
12. ರುಪ್ಯಾವಾಟ್ಯಾಂತು ಮೋತಿ ವಿರಕಾಯ್ಲಾ - ನಕ್ಷತ್ರ
13. ಶೇಡಿ ಗುಡ್ಯಾರಿ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ನಾಂತಾ
   - ಧಕಯಕ; ತಾಕ್ಕಾಖವ್ಲೊ
14. ರುಪ್ಯಾಚೆ ಫುಲ್ಲಾಕ ಭಾಂಗ್ರಾ ದೇಂಟು - ಪಾರಿಜಾತ
   -ಪಾರ್ಜತಕ.
15. ಆವ್ಸು ಬಸ್ಲ್ಯಾ, ಧೂವಕ ಘುಂವ್ತಾ - ದಾಂತ್ಯಾ ಪಾಂವಕ್
16. ಆಮ್ಗೆಲೆ ಏಕ ಆಜ್ಯೇಕ ಆಂಗ ಭಕರಿ ಕಾಂಟೆ - ಕಾರಾತೆ

17. ಆಪಯ್ಲ್ಯಾರಿ ಯೇನಾ, ಧೋರೂ° ಫೆಲ್ಯಾರಿ ಮೇಳ್ನಾ
- ಸಾವಳಿ

18 ಕಾತ್ತರ್ಲೆಲೆ ತಶೆ° ದೂದ ದಿವ್ಚಿ ಗಾಯಿ - ಕಳ್ಳಿ

19. ತಾಂಬ್ಡೆ ಮನೀಷ್ಯಾಕ ಕಾಳಿ ಟೊಪ್ಪಿ - ಗುಲಗುಂಜಿ

20. ಏಕ ಖೆಳ್ಳೆ°, ಏಕದಾಂವ್ಲೆ, - ಝುಳ್ಕೆ, ಉದಾಕ

21. ಏಕಽಚೆ ಕೂಡಾಂತು ಶೆಂಬರಿ ಗಟ್ಲ್ಯಾನಿ ಸಿಪಾಯಿ
- ಉಜ್ಜ್ಯಾಪೇಟಿ

22. ಆಂಗ ತಾಂಡ್ಲ್ಯಾರಿ ಚರ್ಮ ಹಾತ್ತಾ° ಯೆತ್ತಾ-

23. ಡೊಂಗ್ರಾರಕ ತಾಂಡ್ತಾ ಎಕ್ಳೊ, ಉದಾಕಾಕ ತಾಂಡ್ತಾ ಎಕ್ಳೊ
- ಬೈಲು ಆನಿ ರಡೊ

24. ಯೆತ್ತಾನಾ ನೆಲಾರಿ, ವತ್ತಾನಾ ಖಾಂದ್ಯಾರಿ - ಮನುಷ್ಯ

25. ತಾಂಬಡೆ ಚೆಲ್ಲಾಂತು ಧವೋ ದುಡ್ಡು - ಮಿರ್ಸಾಂಗ್

26. ಧವೆ ಮಾತ್ತ್ಯಾಕ ಕಾಳಿ ಟೊಪ್ಪಿ - ಉಜ್ಜಾಕಾಡ್ಡಿ

27. ಘರಘರಾಕ ಏಕು ತಾಕ್ಕಾ ತಾಂಬಿಯೊ - ಚುನ್ಯಾಚೆ ಮಡ್ಕಿ

28. ಜೇವ್ನು ಆಯಿಲೊ ಪಾಗಾರ ಉಡಲೊ - ಜೆವ್ವಿಲೆ° ಪಾನ

29. ಜಳತಾನಾ ತಾಂಬ್ಡೆ, ನಿವಳ್ತಾನಾ ಕಾಳೆ - ಉಜ್ಜೊ

30. ವತ್ತಾತಿ ದೋಗ ಜನ, ಯೆತ್ತಾ ತೀಗ ಜನ
- ದೋರ ತಾಂಬಿಯೊ ಉದಾಕ

31. ಏಕ ಆಜ್ಜ್ಯೇಕ ಶೆಂಬರಿ ಗಟ್ಲ್ಯಾಂನಿ ಚಾಂಪಿ - ಕಾರಾತೆ

32 ಮಾತ್ತ್ಯೇ ಮೂಳಾಂತು ಬಾಂಗ್ರಾ ಕಾಡ್ಡಿ - ಹಳದಿ

33. ಜಾತ್ತಾನಾ ಈ ನಾಗಡೊ ವತ್ತಾನಾ ಈ ನಾಗಡೊ- ಮನುಷ್ಯ

34. ಏಕ ರುಕ್ಕಾಕ ಕೊಯ್ತೋ ಕೊಯ್ತೋ - ಚೇಂಚ

35. ಏಕ ಭಟ್ಟಾಕ ಶೆಂಬರಿ ಗಟ್ಲ್ಯಾನಿ ಶೆಂಡ್ಯೋ

36. ರುಪ್ಯಾ ಸಮುದ್ರಾಂತು ಧವೋ ಪಾತ್ತ್ಯೋರು - ಲೋಣಿ

37. ಹಾಂವೆ ಲಾಯ್ಯಿಲೆ (ವ್ಹೊಯ್ಯಿಲೆ) ಝಾಡ ಮಾಕ್ಕಾಚಿ ದಿಸ್ಸನಾ -ತ್ರಿಳೊ

38. ಕಾಳಕಾ ಕೂಡಾಕ ಭಾಂಗ್ರ ಬೀಗ - ನಾಂಕಾ ಬೊಟ್ಟು

39. ಸಾನ್ ಸಾನ್ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಬಾಗ್ಸೂನು ಬಾಗ್ಸೂನು ನಮನ -ರಾನ್ನಣಿ

40. ಮೆಲ್ಲಲೊ ರೂಕು ರಳ್ಳೊ - ಮೃದಂಗ

41. ಹಜಾರ ಬೈಲಾಂಕ ಏಕ ಬಾಲ, - ಕೇಳ್ಯಾ ಗಡಾಯು

42. ಏಕ ಕೊಲ್ಲ್ಯಾಕ ಏಕಬಾಲ, ನವ್ವ ಕೊಲ್ಲ್ಯಾಂಕSಯಿ ಏಕ್ಕS ಬಾಲ -ನಾರ್ಲಾಗೊಂಚಿ

43. ಭಾಂಗರ Sಶಿ ಪಕ್ಷಿ ಬಾಲ್ಲಾನಿ ಉದಾಕ ಪಿತ್ತಾ - ದಿವ್ಯಾವಾತಿ

44. ಬಾಂಯ್ಕ ಉದಾಕ, ಉದಕಾಕ ಪಾಳ, ಪಾಳಾಕ ಉಜ್ಯೊ -ಪಣತಿ, ವಾತಿ, ದಿವ್ವೊ

45. ಏಕಸಭೇಂತು ಹಜಾರ ಗಟ್ಲ್ಯಾನಿ ಲೋಕು; ಎಕ್ಕ್ಯೋಚಿ ಪೋಲಿಸು -ಕೇಳಾಂ ಗಡಾಯಿ

46. ಏಕ ರುಕ್ಕಾಕ ಇಂಗಳೊ ಇಂಗಳೊ - ಬೆಡಸ

47. ಏಕ ರುಕ್ಕಾಕ ಮಡ್ಕೋ ಮಡ್ಕ್ಯೋ - ಈರೋಳು

48. ಆಡ್ಡೆ ಫೆಲ್ಯಾರಿ ಬೊಡ್ಡಾ ನಿದ್ದಲಾ - ಪಣಸಾರೂಕು, ಪೊಣ್ಣೋಸು

49. ಝಾಡಾ ವಯಿರಿ ಬೋಡ, ಬೋಡಾ ವಯಿರಿ ಝಾಡ - ಅವನಾಸ

50. ಧಾಂವ್ನು ಯೆತ್ತಾ, ನೆಶ್ಶಿಲೆ ಮೆಕ್ಕಳ್ತಾ ಬಾಂಯ್ತ ಉಡ್ತಾ - ಸಾಲಿಕಾಣು ಕೇಳೆ ಖಾವ್ಚೆ

51. ಆಮ್ಗೆಲೆ ಏಕ ಆಜ್ಜೇಕ ಆಂಗ ಭSರಿ ದೋಳೆ - ಅವನಾಸ

52. ಆಜ್ಜ್ಯಾಲೆ ಆಂಗಾರಿ ಖೋರೋಜುಭಽರಿ - ಕಾರಾತೆ
53. ಅರೇ ವಾಸುದೇವಾ, ನೆಲಾಂತು ಕಸ್ಸಲಿ ಸುದ್ಧಿ - ಸೂಂಠಿ
54. ಏಕಬಾಟ್ಲೇಂತು ದೋನಿ ತರಾಚೆ ತೇಲ - ಕುಂಕಡಾ ತಾಂತೆ
55. ಭಾಂಗರಾ ಪೆಟ್ಟ್ಯೇತು ರುಪ್ಯಾಚೆ ಲಿಂಗ
- ಪಣಸಾಫಽರೋ ಆನಿ ಬಿಕ್ಕಂಡ
56. ಆಮ್ಗೆಲೆ ಏಕ ಆಜ್ಜ್ಯೇಕ ಆಂಗ ಭಽರಿ ಗೊಬ್ಬೋರು
- ಕುಂವಾಳೆ
57. ಕಾಸಾ ಘೋಡ್ಯಾಕ ಬಾಲ್ಲಾಚೊ ಲಗಾಮು
- ಸೂವ ಆನಿ ಸೂತ
58. ಆಡ ಶಿಂದ್ಲ್ಯಾರಿ ಶಂಖು ನೀಟ ಶಿಂದ್ಲ್ಯಾರಿ ಚಕ್ರ
- ಪಿಯಾವು, ಕಾಂದೊ
59. ಖಂಚಾನ ಆಯ್ಲ್ಯಾರಿಯೀ ಹಾಥು ಘಾಲ್ಚೊ ಗಳ್ಯಾಕ
- ತಾಂಬಿಯೊ
60. ದೋನಿ ಬಾಂಯ್ಕಽ ಏಕ ಆಡ್ದೊ - ನಾಂಕಾಹಾಡ
61. ಶಂಬರಿ ಜನಾಂ ಲೆ ಕುರ್ಟಾಕ ಏಕಿ ಡಾಬಿ - ಸಾರ್ನಿಕುಂಟೊ
62. ಏಕ ಆವ್ವಲಿ ಚಡ್ಡುವಽ ಪೂರಾಯಿ ಟೋಪಿಕಾರ
- ಪೊಪ್ಪಳ
63. ಭಾಂಗರಾ ಘರಾಕ ರುಪ್ಯಾ ಬೀಗಾತು - ಕಾಜು, ಕಾಜ್ಜುಬೀ,
64. ಧಽವೇ ರಾಯಾಕ ಕಾಳೋ ಮುಂಡಾಸು - ಉಜ್ಜಾಕಾಡ್ಡಿ
65. ರೂಕು ನಾತ್ತಿಲೆ ರಾನ್ನಾಂತು ಹಾಡನಾತ್ತಿಲೆ ಮೃಗ - ಊ
66. ವಣತಿ ವಯ್ಲೊ ಬುರ್ಕುಳೊ ತೊ ಹಾಲ್ತಾತರಿ ಪಣ
- ಬೋಡ
67. ಆಮ್ಗೆಲೆ ದೋಗ್ ಪಾರೇಕಾರ್ ಎಕ್ಕ್ಯಾಕ ಎಕ್ಕೊ
ರಾಕ್ಕನಾಂತಿ-ದೋಳೆ

68. ಆಮ್ಗೆತಹಿ ಆಸ್ಲೊನು ಆಮ್ಕಾಚಿ ಮಾರ್‍ತಾತಿ.
- ದೋಳ್ಯಾ ಪಾತ್ಯೊ

69. ಆಪಳ್ಯಾರಿ ಆಸತಿ, ಪೊಳೋಚಾಕ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ನಾಂತಿ - ಕಾನ

70. ಗೀಮಾಂತು ಹೊಳ್ತಾ ಪಾವ್ಸಡೀಂತೂಯಿ ಹೊಳ್ತಾ
-ನಾಂಕ್(ಶೈತ್ಯ)

71. ದೋನಿ ಘರಾ ಮದ್ದೆ ಏಕ್ಕೊಚಿ ಖಾಂಬೊ - ನಾಂಕ್

72. ಬೀಳಾಂತೂಲ್ಯಾನ ಕಾಳ್ಳೆ, ಧರ್ನ್ಣೀಕ್ ಮಾರ್‍ಲೆ - ಪಿಣಸೊ

73. ದೋಗ್ ಭಾಭ್ಬಾವ್ ಮಾತ್ಯಾಕ ಮಾತ್ತೆ ದೀವ್ನು ನಿದ್ದಲ್ಯಾಂತಿ
-ವೋಂಟ

74. ಕಾವಿಚೆ ಪೀಠಾರಿ ಚುನ್ಯಾಂಚೆ ಖಡಡೆ - ದಾಂತ

75. ದೀಸ್‌ರಾತ್ ಉದಕಾಂತು ಲೊಳ್ತಾತಿ ತರಿ ಮೋವು
ಜಾಯ್ನಾಂತಿ -ದಾಂತ

76. ತಡಳ ನಾತ್ತಿಲೆ ಗುಂಡ್ಯೇಂತು ಹಾಡ್ ನಾತ್ತಿಲಿ ಮಾಸೋಳಿ
- ಜೀಬ

77. ಬೀಳಾಂತೂಲೆ ಸರ್ಪಾಕ ಬತ್ತೀಸ್ ಪಾರೇಗಾರ್
-ದಾಂತ್ ಆನಿ ಜೀಬ

78. ಎಕ್ಕ್ಯಾನ ಹಾಲ್ಯಾರಿ ಆನ್ನೆಕ್ಕೋಯಿ ಹಾಲ್ತಾ - ಹಾತ್

79. ದೊನ್ನೀಚ ಖಾಂಬೆ ಸಗಳೆ ಘರ್ ಸಾಂಬಾಳ್ತಾತಿ - ಜಾಂಘೇ

80. ತಾಂಬೊ ಮುಂಡಾಸ್ಗಾರು ಹರ್ದೆಂ ಪುಲ್ಲೋನು ಚಲ್ತಾ
- ಕುಂಕಡ

81. ಪೊಳೋಚಾಕ ಕಾಳೆ ಖಾವ್ಚಾಕ ಗೋಡ - ಜಾಂಬೂಳ

82. ಮೆಗ್ಗೆಲಿ ಏಕಿ ಆಜ್ಜಿ, ತೀ ಚಿಕ್ಲ್ಯಾನ್ ಬುಡ್ಲ್ಯಾ - ಮಡ್ಕಿ

83. ದೋನಿ ತೊಂಡಾಚೆ ಮಡ್ಕೇಂತು ಕುಸ್ಸಿಲೆ ಧಡಯಂಡ
- ಪಿಣಸೊ

84. ಶಬ್ದು ನಾತ್ತಿಲೆ ತಾಳ್ಯೊ ಪೆಟ್ರಾತೆ. - ಪಾತ್ಯೋೕ

85. ಆಮ್ಗೆಲೆ ರುಕ್ಕ್ಯಾಕ ಮುಳಾಂತು ಆಂಕ್ರ್ಯೊ - ಖಾಡ್

86. ಎಕ್ಕ ರುಕ್ಕ್ಯಾಕ ಚಿಡ್ಕ್ಯೋೕ ಚಿಡ್ಕ್ಯೋೕ- ಈರೋೕಳು

87. ಮಾಂಯಿ ಬಸ್ಲ್ಯಾ ಸೂನ್ ಘುಂವ್ತಾ- ದಾಂತ್

88. ಕೀ ದೀಸಾ ನಾತ್ಲ್ಯಾರಿಯಿ ಘಂಟೆ ಮಾರ್ತಾ(ಆಧುನಿಕ)
- ಹರ್ದೆ

89. ರುಕ್ಕ್ಯಾರಿ ಬಸ್ಸಿಲೆ ಚಲ್ಯಾಂಕ ತಾಂಬ್ಡೆ ತಾಂಬ್ಡೆ ಪೊಲ್ಲೆ
- ಬಿರಿಂಡ

90. ಆಮ್ಗೆಲಿ ಬಾಳಂತಿ ಜಾಲ್ಲಿ, ಹರ್ದೆ ಸುರ್ವೇಕ ದಿಸ್ಲೆ.
- ಕೇಳಿ ಬೊಂಡಿ

91. ಮುಖಾರಿ ವತ್ತಾ ಮುಖ್ಯೆಲಿ ಮಾಕ್ಷಿ ಚಾಣಯೆತ್ತಾ
ಪಾಂಯ್ಸಿಲೋೕಕು -ಕೇಳ್ಯಾಗಡಾಯ

92. ಘಾಟ್ಟಾವಯ್ಲಾನ ಹಾಳ್ಳೆಲೆ ಮ್ಹಷೀಕ ಆಂಗಭಽರಿ ಕಾಂಟೆ
- ಪೊಣಸು

93. ಭಾಂಗರ ಉಡ್ಡೋೕನು ರುಪ್ಪೆ ಖೆಲ್ಲೆ - ಕೇಳೆ°

94. ರುಪ್ಪೆ ರಾಂದ್ತಾತಿ ಭಾಂಗರ ಗಿಳ್ತಾತಿ - ಬಿಕ್ಕಂಡ ಆನಿ ಘರೊ

95. ಉದಕಾಂತು ಘಾಲ್ಯಾರಿ ತಿಂಬನಾ
ಉಜ್ಜಾ° ಘಾಲ್ಯಾರಿ ಲಾಸ್ಸನಾ (ಶಿಜ್ಜನಾ) - ಆತ್ಮು

96. ಆಟ್ಟೇೕ ರುಕ್ಕ್ಯಾಕ ಕಾಟ್ಟ್ಯಾ ಘಽಳ
ಕಾಡೂ° ಜಾತ್ತಾ, ಖಾವ್ಚ್ಯಾ ಜಾಯ್ನಾ - ಕಾರ್ಯಾಪಽಳ

97. ಹಾಂವ ನಾತ್ತಿಲೊ ಜಾಗೋೕ ನಾ
ಮಾಕ್ಕಾ ಧರ್ತ್ತಲೆ ಕೋೕಣಯಿ ನಾ - ವಾರೋ

98. ಝಾಡ ನಾತ್ತಿಲೆ ರಾನ್ನಾಂತು
ಹಾಡ ನಾತ್ತಿಲೊ ರಡ್ಡೋೕ - ಊ

99. ಆಕ್ಕಾಲೆ ಘರಾಂತು ಭಹಿಣಿ ವತ್ತಾ
ಬಹಿಣಿಲೆ ಘರಾಂತು ಆಕ್ಕಾ ವಚ್ಚನಾ - ಪಾವು ಆನಿ ಸೇರು

100. ಆವಯಿಚೆ ಫಾಟಿರಿ ಧೂವ ಘುಂವ್ತಾ
ಪೋಟಾ° ಪೂಲ್ಲೆಲೆ ಬಾಹಿರ ಉಡಯ್ತಾ - ದಾಂತೆ

101. ಘರ್ ಘರ್ ಜಾಲೊ ಬೊಟಾರಿ ಆಯಲೊ
ಕೋಪೂನು ಅಪ್ಪಣ ವಣತೇರಿ ಬಸಲೊ - ಪಿಣಸೊ

102. ಸರಸರವಾಲಿ ಸ್ವರ್ಗಾರಿ ಗೆಲ್ಲಿ ಆವ್ವ ಮೆಲ್ಲಿ ಧೂವ ಬಾಹಿರ
ಸರ್ಲಿ- ಕೇಳಿ, ಕೇಳಿ ಕುರ್ಲೊ,ಗುಲಗುಂಜಿ

103. ಸಮುಗ್ರ ಜಗತ್ತ್ಯಾಕಽಚಿ, ಏಕಿ ವಾಲಿ
ಜಾಲ್ಲೆರಿ ಘಽಳ ಮಾತ್ರ ದೋನಿ. - ಸೂರ್ಯ ಆನಿ ಚಂದ್ರ

104. ಮಸ್ತ ಜನಾಲೊ ಬಾಪ್ಪುಸು
ಮಾತ್ಯಾರಿ ತಾರಬ್ದೊ ಶೆಂಡೊ - ಕುಂಕಡ

105. ಆಜ್ಜಾನ ಏಕ ಕಾಪ್ಪಡ ಹಾಳ್ಳೆಲೆ° ಉದಕಾಂತು
ಬುಡಯ್ಲ್ಯಾರಿ ತಿಂಬಚೇಚಿ ನಾ
- ಕಾಸೋಳಿ ಪಾನ, ಆಳ್ವಾಪಾನ

106. ಬಾಪ್ಪಾನ ದಿಲ್ಲಿಲೊ ಪೈಸೊ ಲೇಕ ಕೊರೂ ಜಾಯ್ನಾ
ಆವ್ವನು ದಿಲ್ಲೆಲೆ ಹಾಂತೂಳ ಮೊಡ್ಚ್ಯೂಚಾ ಜಾಯ್ನಾ
- ನಕ್ಷತ್ರ, ಆನಿ ಆಕಾಶ

107. ಝೂಡಾರಿ ಫಳ, ಫಳಾರಿ ಝೂಡ ಹಾತಾ ಕಾಂಟೆ ತೋಂಡಾ
ಗೋಡ - ಅನನಾಸ್

108. ಎದ್ದೇಶೆ ಫೋರಾಕ ಕಿತುಲಿ ಲಾಂಬಿ ಕಾಷ್ಟಿ ,
ದೋಗ ಜನಾಂಕ ಏಕ ಕರೂಂಕ ಆಸ್ಸ ಭೋ ಗಟ್ಟಿ
-ಸೂವ ಆನಿ ದಾರು

109. ಝುಗ್ ಜಾತ್ತಾ ಬೀಳಾ° ವತ್ತಾ
ಪಾವ್ಸಡೀಂತು ಮಾತ್ರ ದೋಳ್ಯಾ° ದಿಸ್ತಾ - ಕಾಜ್ವಳೊ

110. ತಾಮಡೆ ಟೊಪ್ಯೇಚೊ ಮುಖಾರಿ ಗೆಲ್ಲೊ
ಹಜಾರ ಜನ ಮಾಕ್ಕಿ ಬಾಯರ ಸರ್ತಿ - ಕೇಳಿ ಬೊಂಡಿ, ಕೇಳಿ

111. ಆಪ್ಪಣ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಪತಿವ್ರತಾ
ಆಪ್ಪೊಡುಂ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಬೋಬ್ ಮಾರ್ತ - ಜಗಾಂಟ

112. ಆಕ್ಕಾಲೆ ಘರ್ಕಡೆ ದಿವ್ವೊ ಜಳಯ್ಲ್ಯಾರಿ
ಬಹಿಣಿಲೆ ಘರ್ಕಡೆ ಉಜ್ವಾಡು ದಿಸ್ತಾ - ರಾನ್ನಣಿ ಆನಿ ವಾಯ್ಲ

113. ಆಪ್ಪಣ ಏಕಿ ಪತಿವ್ರತಾ
ಹಜಾರ ಜನಾಲೆ ಉಷ್ಟೆ ಖಾತ್ತಾ - ಪಿಕ್ಕೇ ತಾಟ್ಟೆ

114. ಆಂಗಡಿ ದಾಕೂನು ಹಾಡ್ತಾತಿ
ಹಾತಾಂತು ಧೋರ್ನು ರಡ್ತಾತಿ - ಪಿಯಾವು, ಕಾಂದೊ

115. ಆಗ್ದೂನು ಬಿಗ್ದೂನು ಬಾಂದಿಲೊ ಭೋರೊ
ಹಿ ವೊವಳಿ ಸಾಂಗನಾ ನಾತ್ತಿಲ್ಯಾಂಕ ಸಮಹಿನೆ ಜೋರೊ
- ಘಾಂತಿ

116. ವತ್ತಾನಾ ವಿಂಗವಿಂಗಡ ವತ್ತಾತಿ
ಯೆತ್ತಾನಾ ಏಕ ಜಾವ್ನು ಯೆತ್ತಾತಿ
- ಫೋಡಿ ಪಾನ ಚುನ್ನೊ ಆನಿಕ ಪೀಕ್

117. ತೈಲ ಪುರಾರಾಯಾ ಬಾಯ್ಲಽ
ನಾಂಚೂನು ನಾಂಚೂನು ಗುರ್ಬಿಣಿ ಜಾಲ್ಲಿ-ವೋಡೊ

118. ಕಾಯ್ಖಾ ಪಸಿ ಕಾಳೊ ಸುತ್ತಾ ಪಸಿ ಬಾರಿಕ
ಬಾಂದೂಚಾ ಯೆತ್ತಾ ಗಾಂಟಿ, ವೋಳ್ಯಾರ್ ಜಾತ್ತಾ ಪಾಂತ್
- ಕೇಸು

119. ಆಮ್ಗೆಲೆ ಗಾಂವ್ಚೆ ದೋಗ್ ಚೆಲ್ಯೋ ಶೆಜಾರಿ ರಾಬ್ತಾತಿ
ಎಕ್ಕ್ಯಾತಹಿಂ ಎಕ್ಕಿ ವಚನಾಂತಿ ಎಕ್ಕೇನ್ ರಳ್ಯಾರಿ ಆನ್ನೆಕ್ಕ್ಯಯಿ
ರಡ್ತಾ ... ದೋಳೆ

120. ಜವಳೆ ಭಾವ್ ತೆ ತರಯಿ ಜಲ್ಮಾಕ್ ಎಕ್ಕ್ಯಾಚೇರಿ ಎಕ್ಕೆ ದಿಪ್ಪಿ
ಲಾಯ್ಣಾಂಚಿ - ದೋಳೆ

121. ಆಮ್ಗೆತಹಿ ದೋನಿ ಪಿಲ್ಲಾನಂ ಆಸ್ಸತಿ
ಎಕ್ಕ್ಯಾಕ ಎಕ್ಕ್ಯಾಕ ಪೊಳೋನು ತಿ° ನೇಣಾಂತಿ - ಕಾನ್

122. ಏಕ್ ದಾರಾಂತುಲ್ಯಾನ ಆಪಯ್ಲ್ಯಾರಿ ದೊನ್ನಿಂತುಲ್ಯಾನಿ ಈ
ಯೆತಾತಿ, ಧರಾ ತಾಕಾ ಆನಿ ಧರಣೇಕ ಮಾರಾ - ಪಿಣಸೊ

123. ಧಾ ಮ್ಹೊಣುಕ ಲಾಗ್ದಿ ಸರ್ಹ್ನಾತಿ
ಪನ್ನಾಸ್ ಮ್ಹೊಣಾಕ ಏಕ ಜಾತ್ತಾತಿ - ವೋಂಟ

124. ಆಮ್ಗೆಲಿ ಮೋತಿ ಕಾಡೂಂಕ ಯೆತ್ತಾ
ತರೀ ಘಾಲೂಂಕ ಯೇನಾತಿ- ದಾಂತ್

125. ಹೆಕಡೆ ತೆಕಡೆ ತಾಂಬ್ಯಾ ಭಾಣ
ಬತ್ತೀಸ್ ರುಕ್ಕಾಂಕ ಏಕಚಿ ಪಾನ- ಜೀಬ

126. ಢಮ್ ಡಕಳ್ ಪಂದಾಕ ಪೊಕಳ್
ವರ್ಸಾಕ್ ಏಕ ಕಾಪಡ- ಮಾಡಾಕ ಮೂಳ ಶಿವೋಂಚೆ

127. ಗರ್ಜ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಬಾಹಿರ ಯೇನಾ
ಉದಕಾಂತು ತಿಂಬ್ಲ್ಯಾರಿಯಿ ಕುಸ್ಸನಾ- ಜೀಬ

128. ಮಾಕ್ಕಾ ಕಾತ್ತರ್ಲ್ಯಾರಿ ಜೀವೂ ವತ್ತಾ
ಮಾಕ್ಕಾ ಶೃಂಗಾರ್ಲ್ಯಾರಿ ಜೀವೂಚಿ ಸಂತೋಷ್ತಾ - ಗಳೊ

129. ಮಾಯಿ ಮ್ಹೊಣೂಂಕ ಏಕ ಜಾತ್ತಾತಿ
ಆನಾ° ಮ್ಹೊಣೂಂಕ ವೆಗಳೆ ಸರ್ತಾತಿ- ವೋಂಟ್

130. ಎಕ್ಕೊ ವಯ್ರಿ, ಎಕ್ಕೊ ಸಕಲ್
ಎಕ್ಕ್ಯಾಕ ಆಪಯ್ಲ್ಯಾರಿ ದೋಗಯಿ ಹಾಜರ್ - ವೋಂಟ್

131. ತೋಂಡ ಆಸ್ಸ ಕಾನ್ ನಾಂತಿ
ಲಾಸ್ಲ್ಯಾರಿ ಮನರ್ನಾ ಬುಡಯ್ಲ್ಯಾರಿ ಉರ್ನಾ- ಮಾತ್ಯೇ ಮಡ್ಕಿ

132. ತೊಂಡಾನಿ ಆಪ್ಪಯ್ಲ್ಯಾರಿ ಯೇನಾ
ಹಾತ್ತಾನ ಆಪ್ಪಯ್ಲ್ಯಾರಿ ಯೆತ್ತಾ-ಕವಡ, ಬಾಗಿಲ

133. ಬಾಲ ಪಿತ್ತಾ ಮಾತ್ತೆ ಜಳತಾ
ರಾತ್ರಿಚೆ ಜನ ಘರಾ° ದವರ್ತಾ-ದಿವ್ವೊ

134. ಆಪ್ಪಣ ಬುಡ್‌ತಾ ಉದಕಾಂತು
ಮುಂಡಾಸು ಪೆಟ್ಟೈತಾ ವಾರ್ಯಾಂತು-ಕಮಲ

135. ಎದ್ರೋದ್ದಿಸೊ ಪ್ರೋರು ಘರ ಸಗಳೆ ರಾಕ್ತಾ
ತರಿ ಪೊಟ್ಟಾಕ ಖಾಯ್ನಾ ಉದಾಕ ಪೀನಾ-ಬೀಗ

136. ಬಿತ್ತರಿ ಪರಂಬೋಳು ಬಾಹಿರಿ ಕಾಂಟೊ
ಭಾಂಗರಾ ದೆವಳಾಂತು ರುಪ್ಯಾ ಕಾಂಟೊ - ಪೊಣೋಸು

137. ಬೆತ್ತ ನಾಯಕಾ ಬಾಯ್ಲೋಕ ಸರ್ವಾಂಗ ದೋಳೆ
ಹಾಂವೆ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ ಘಟ್ಟಿ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಮಾಯ್ದರಾ ವೊಚ್ಚೂನು ಪಳೆ
-ಬೆತ್ತಾ ಕಾಂಟಿ

138. ತೀಕ್ ತೀಕ್ ಪಾನ್ ಕರ್ಬಂತಾಚೆ ರಾನೆ
ತಾಜೆ° ನಾಂವ ಸಾಂಗ್ಲ್ಯಾರಿ ತುಕಾ ಉರ್ತಾ ಮಾನ-ಆಲ್ಲೆ

139. ರಾಂದ್ತನಾ ಜಾಯಿ ಪುಸ್ತನಾ ಜಾಯಿ
ಆಪ್ಪಳ್ಯಾರಿ ಮಾತ್ರ ಹಾತು ಧೂಯಿ -ಬಾಣಶಿರೆ

140. ಪಿಕ್ಕಿಲೆ ಫಳಾಕ ಬಾಹಿರಿ ಬೀ
ತಿ ಕಾಣ್ಣ ಉಡ್ಡೋನು ರೋಸು ಪೀ-ಕಾಜು

141. ತಾರಗಿಂಡಿ ತತ್ತರ ಗಿಂಡಿ
ಧಾಂಕಣೆ ಕಾಳ್ಯಾರಿ ತಿನ್ನಿ ಗಿಂಡಿ- ಗೊಂಡೊ, ಶೇವಂತೆ

142. ಪಾಚ್ವೆ ಚೋಗ್ಯಾ ಭಾವಜಿ ಕೆದ್ದನಾ ಯೆತ್ತಾ
ಶಿವರಾತ್ರಿ ಮುಕ್ಲೂನು ತುಮ್ಗೆಲೆ ಗಾಂವಾ ಯೆತ್ತಾ-ಆಂಬುಲಿ

143. ಘಾಟ್ಟಾರಿ ದಾಕೂನು ಹಾಳ್ಕಲೋ ಘೋಡೊ
ಉದಾಕ ಪಳಯ್ಲ್ಯಾರಿ ಭಿವ್ಚೊ ಚೇಡೊ-ವ್ಹಾಣ

144. ಎಕಡೆ ಬಾಳಾಂತಿ ಜಾವ್ನು ಘಾಣಿ ಎಕಡೆ ಮೋರ್ರು ಘಾಣಿ
-ಕೇದಕಿ, -ಪೊಣಸು

145. ವಾರ್ರ್ಯಾಕ ಪಳ್ಯಾರಿ ಝುಗ್ ಝುಗೇತಾ
ಉದಕಾಂತು ಪಳ್ಯಾರಿ ಕಾಳೊ ಜಾತ್ತಾ- ಇಂಗಳೊ

146. ತೀಕ್ ತೀಕ್ ಪಾನ್ ಕೌರೇಚ ರಾನ್
ಹಿ ಹುಮ್ಮಣ ಸಾಂಗ್ಲಾರಿ ವಿಸರಚೆ ಆಣ - ಆಲ್ಲೆ

147. ಹೆಕಡೆ ತೆಕಡೆ ಗುಡ್ಡೋ
ಮಧ್ಯೇಂತು ವಾಘು ರಡ್ತಾ - ಗಾಂಡಿ ಕುಲ್ಲೆ, ಪಾದು

148. ಆಟ್ಟೇ ರುಕ್ಕಾಕ ಕಾಟ್ಯಾ ಫಳ
ಕಾಡೂ⁰ ಜಾಯ್ನಾ ಖಾವ್ಚಾ (ಚೇಂವ್ಚಾ) ಜಾತ್ತಾ -ಚೇಂವ

149. ನಾಸ ನಾಯ್ಕಾಲಿ ಚೆಲ್ಲಿ ಹಾತ್ ನಾಯ್ಕಾಕ ದಿಲ್ಲಿ
ಹಾತ್ ನಾಯ್ಕಾನ ಕಾಡಲಿ ಪಾಗರ್ಡಿ ಮಾರಲಿ -ಪಿಣಸೊ

150. ಎಕ್ಕ ರುಕ್ಕಾಕ ಕೊಯ್ತಳಕ⁰ ಜಾಲ್ಲೆ
ತೆ⁰ ವಚೂನು ರಾಂದಯೇಂತು ಪಳ್ಳೆ - ಚೇಂಚ

151. ಶಕ್ತೀಕ ಬಾಗ್ವನಾ , ಬಲಾತ್ಕಾರಾಕ ಬಾಗ್ವಾನಾ
ಹಾಂವ್ ತರಿ ಯೇನಾ⁰ ಭಿತ್ತರಿ ರಿಗ್ಘೂಂಕ ನಾ
-ಬೀಗಾಹಾತು, ಚಾವಿ

152. ವಾಂಕ್ಡೆ ತಿಂಕ್ಡೆ ಸಂಕ ಪಾಳ
ತೀನಿ ಬೋಡ ಧಾ ಪಾಯ - ಕೊಳ್ಳಿತಲೊ ಆನಿ ಬೈಲು
ಹಿ ಕನ್ನಡಾಂತು ಅಶ್ಶಿ ಆಸ್ಸ -
ಅಂಕು ಡೊಂಕು ಸಂಕಪಾಳ
ಮೂರು ತಲೆಗೆ ಹತ್ತು ಕಾಲು
ಆಧುನಿಕ ಕಾಲಾಚೆ ಹುಮ್ಮಣ -

153. ಕಾಂಟೊ ಆಸ್ಸ ಝಾಡ ನಹಿ
ಜೀಬ ಆಸ್ಸ ಪ್ರಾಣಿ ನಹಿ⁰ - ಪೆನ್ನ

154. ತ್ಥಂಯ ಧಾಂವ ಪುಟ್ಟಿ
ಹಾಂಗಾ ಧಾಂವ ಪುಟ್ಟಿ
ಪುಟ್ಟಿಲಿ ಪಾಂವ್ಲ ದಿಸ್ಸನಾಂತಿ - ಮೂಸು

155. ಚಂದ್ ಪಂದ್ ಕೆದ್ದನಾ, ಹಾಥು ಧರ್ತ್ತಾನಾ
ಮುಸು ಮುಸು ಕೆದ್ದನಾ, ಅರ್ಧ ರಿಗ್ತ್ತಾನಾ
ಉಲ್ಲೋಲ್ಲಚೆ ಗಿಲ್ಲೋಲ್ಲಚೆ ಕೆದ್ದನಾ, ವಾಟ್ಟೇರಿ ವತ್ತಾನಾ
- ಕಾಂಕಣ

156. ಹಾತು ಆಸ್ಸ ಪಾಯು ನಾ
ಬೋಡ ನಾತ್ತಿಲೆ ಮುಂಡ
ರಾಯಾರಾಯಾಂಕ ವೊಪ್ಪೂನು ಘೆತ್ಲೆ - ಚೋಗೊ (ಶರ್ಟ)

157. ಆವ್ನ ಆಕಾಶಾ ಗೆಲ್ಲಿ
ಧೂವ ವಾರ್ಡಿಕೆ ಗೆಲ್ಲಿ
ಪೂತು ಸಾಂತೇಕ ಗೆಲ್ಲೊ
- ಪೊಪ್ಪಳ ಮಾಡ್ಡಿ, ಬಿಂಗಾರು, ಪೊಪ್ಪಳ

158. ಕಿರೀಟ ಆಸ್ಸ ರಾಯು ನಂಹಿ
ಬಾಲ ಆಸ್ಸ ಹನುಮಂತು ನಂಹಿ
ಜಾನ್ನವೆ ಆಸ್ಸ ಬ್ರಾಹ್ಮಣು ನಂಹಿ
- ಕುಂಕಡ, ಗಾಳಿಪಟು, ರಾಟ್ಟ್ಯಾಚೆದೋರಿ

159. ಏಕು ರಾಜ್ಜು ಏಕಿ ಬಾಯಿ°
ಮಡ್‌ಚೆಲ್ಯಾರಿ ರಾಜ್ಜು ಬಾಂಯ್ಕ ಪಾವ್ತಾ
ಸೊಳ್ಯಾರಿ ರಾಜ್ಜು ಬಾಂಯ್ಕ ಪಾವ್ನಾ - ಹಾಥು, ತೋಂಡ

160. ತಿಕಡೆ ಪಾಯಾ° ಕಾಳೊ ಘೋಡೊ
ತಾಜ್ಜೇರಿ ಬಸ್ಲಾ ಕಾಳೊ ಚೆಡೊ
ತಾಣೆ ದವರ್ಲ್ಲ್ಯಾ ಧಕವೀ ಟೊಪ್ಪಿ
(ತೊ ಹಾಸ್ತಾ ತರಿ ಉಲ್ಲಯ್ನಾ)
- ರಾನ್ನಣೆ, ಬುರ್ಕುಳೊ, ಫೇಣು

161. ಚುಂಯಿ ಚುಂಯಿ ಕರಚೇ ತಾಕಾ
ದೋಳೆ ಮಸ್ತ ಆಸುನೂಯಿ
ಎಕ್ಕಾಕಯಿ ದೃಷ್ಟಿ ನಾ. - ಪೋಳೊ

162. ವೈಶಾಖಾಂತು ನ್ಹೆಸ್ಲೂಂಕ ಕಾಪ್ಪಡ ನಾ
ಪಾವ್ಸಾಡೀಂತು ಚೆರ್ಡುವಾಂ ಸಾನ್ನ
ಕಶ್ಶಿ ಕುಳಾರ ವಚ್ಚೆ ? - ಆಂಬಾಡೊ

163. ಜರೀ ಬುಟಿಂಚೆ ಹೊಳ್ಳೆ ವಸ್ತ್ರ
ರಾತ್ರಿಚೆ ಮಾತ್ರ ದಿಸ್ತಾ ಬಾಯಿರಿ
ನೆಸೂಂಕ ಜಾಯ್ನಾ ಹಾತಾಕ ಸುತಾ° ಲಾಗ್ಗನಾ
- ಆಕಾಶು

164. ಮೂರೊ ಖೊಂಡ್ಲೊ ಮಾತ್ತಿ ಮೆಳ್ಳಿ
ಪಾಜ್(ಡ್) ಖೊಂಡ್ತಾಚಿ ಶೇಡಿ ಮೆಳ್ಳಿ
ಉಪರಾಂತೆ ಮೆಳ್ಳಿ ಉದಾಕ ಝುರಿ - ನಾರ್ಲು

165. ಧಾಂವಚಾಕ ತಾಜಿ ಗತಿ ಭಾರಿ
ಜಾಯಿ ಥಂಯಿ ವತ್ತಾ ಕ್ಷಣ ಭಿತ್ತರಿ
ಘಾಟಿ ಫೋಡ್ಡೊ ಕಸಲೇಯಿ ನಾಕಾ
ತೆ° ಕೋಣ ಮ್ಹೋಣು ಸಾಂಗಾ ಮಾಕಾ- ವಾರೆ°

166. ಗಾಂವ ದೇಶಾನೆ ಜಾಯಿನಾ ತೃಪ್ತಿ
ಭಾಂಗರ ರುಪ್ಯಾನೆ ಜಾಯಿನಾ ಭರತಿ
ದೋನಿ ಅಕ್ಷರಾಚೆ ತಿಜೆ ನಾಂವ
ತಿ ಕೋಣ ಮ್ಹೋಣು ಸಾಂಗೂ ಹಾಂವ್ - ಆಶಿ

167. ದೋಳ್ಯಾಂಕ ದಿಸ್ತಾ
ಘರಾಂತು ಆಸ್ತಾ
ಧೋರೂಂಕ ಗೆಲ್ಯಾರಿ
ಪೋಳ್ನು ವತ್ತಾ - ಧೂವರು

168. ಹೋಡಿ ಏಕಿ ಖಡಪಿ
ಖಡಪಿ ಭಿತ್ತರಿ ಹಡಪಿ
ಹಡಪಿ ಭಿತ್ತರಿ ಶಂಖು
ಶಂಖಾ ಭಿತ್ತರಿ ತೀರ್ಥ- ನಾರ್ಲ್ಲಾ ಸೋಣ, ಕಾತ್ತಳಿ, ಉದಾಕ

169. ಕಾಳಿ ಆನಿ ಕುರೂಪಿ ಕ್ಲಂಚಿ
ಲಾಗಲ್ಯಾ ರಗತಾಚೀಚಿ ರೂಚಿ
ತರಿ ತಿಕಾ ಲೋಕು ಕೆದನಾಯಿ
ಧರತಾತಿ ಮಾತ್ಯಾರೀಚಿ - ಊ-ಊವ

170. ಉಡ್ಡೂನು ಯೆಂವಚೆ ಜಾಯಿ ಥಾಂಯಿ
ಬಸಚೆ ನಾಂಕಾ ದೋಳ್ಯಾ ಸುತ್ತು
ಘುಂವಚೆ ಭೀ ಥೂ ಮ್ಹುಳ್ಯಾರಿ
ಚಽಡಕರಚೆ, ಅಸಲ್ಯಾನಿ ಜನ್ಮಾಕ ಇತ್ಯಾಕ ಯೆವ್ಚೆ ?
-ಕಿಮೂಸು

171. ದೇಹ ಗೋರೆ ಮಽನ ಕಾಳೆಂ
ಏಕ ಪಾಯಾನೆ ಧ್ಯಾನ ಸಗಳೆಂ
ಕಪಟು ಏಕು ಹೋಡು ಸಾಧು
ಸಗಳ್ಯಾನಿ ಜಾಣಕಾ ಹೋ ಭೇದು - ಬಕಪಕ್ಷಿ, ಬಗಳೊ

172. ಉದಕಾಂತು ಆಪಣ ಜನ್ಮು ಘೆತ್ತಾ
ಪೇಂಟ ಸಗಳೆ ಭೋವೂನು ಯೆತ್ತಾ
ರಾಂದೂಕ ನಿತ್ಯಾಕ ಜಾಯಿ ಜಾತ್ತಾ
ತಾಜೆ ಶಿವಾಯಿ ಕೋಣ ಜೆವತಾ - ಮೀಟ
(ಮಾಸೋಳಿ ಮ್ಹೊಣ ಜಾತ್ತಾ)

173. ಏಕಿ ಆವ್ಸು ಜಲ್ಮು ದಿತ್ತಾ ಶಂಬರಿ ಚೆರ್ಡುವಾಂಕ
ತೀ ಚೆರ್ಡುವಽ ವಾಡ್ತಾತಿ ಲೋಕಾ ಹಿತಾಕ
ದೇವಾಕ ಜಾವ್ಕಾ, ಜನಾಂಕ ಜಾವ್ಕಾ ಸಕ್ಕಡ ಕಾಮಾಂಕ
ಕೋಣ ಹೆಂ ಮ್ಹೊಣು ತುಮ್ಮಿ ಸಾಂಗತಾ ಮಾಕಾ ?
- ತಾಂದೂಲು (ಅಕ್ಷತ)

174. ಆಂಗ ಭರಿ ಕಾಂಬಳಿ ಆಸ್ಲ್ಯಾರಿಯಿ ಕರಡಿ ನಂಹಿ
ಶೆಂಡಿ ಆಸ್ಲ್ಯಾರಿಯಿ ಭಟ್ಟು ನಂಹಿ
ಉದಾಕ ಆಸ್ಲ್ಯಾರಿಯಿ ತಽಳೆ ನಂಹಿ
ಹಾಂವ ಜಾಣ ತರಿ ತುಮ್ಕಾ ಸಾಂಗೂನಂಹಿ - ನಾರ್ಲು

175. ಬೇಲಿ ಘಾಲ್ಚಿ ನಂಹಿ
ಬೀ ಬಿತ್ತೂಚೆ ನಂಹಿ
ಉದಾಕ ಘಾಲ್ಚೆ ನಂಹಿ
ವರಸಾಕ ಏಕ ಬೇಳ್ - ಆಳಂಬೆ

176. ಉಡ್ದೂನು ಮಾರ್ನು
ಪಿಸ್ಗೂಣು ಕಾಣ್ನು
ಮಾಗ್ಗಿರಿ ಗೀಳ್ನು
ತೋಂಡಾಂತೂಲೆ ಥೂ ಕರ್ಚೆ - ಪೊಣ್ಣೊಽಸು

177. ತೇಲ ಪಿತ್ತಾ ಕಾಳೋಕು ಖಾತ್ತಾ
ಚಡ ಉಣೆ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಘರ ಜಳತಾ
ತರಿ ಘರಾಂತು ಮಾನು ತಾಕಾ
ತೆ ಕೋಣ ಮ್ಹೋಣು ಸಾಂಗಾ ಮಾಕಾ - ದಿವ್ವೊ

178. ಘಾಟಾರಿ ಥಾವುನು ಆಯಲೋ ಯೋಗಿ
ಸಾತ ಪಾಸಡ್ಯೋ ಪಾಂಗರೂನು ವಽಗಿ
ಪಾಸಡ್ಯೋ ಕಾಳ್ಯಾರಿ ದೋಳ್ಯಾ ಉದಾಕ
ರುಚಿಕರ ಶಿಜೋನು ಬಾಜೂನು ಖಾವ್ಚಾಕ
- ಪಿಯಾವು, ಕಾಂಡೊ

179. ತೀನಿ ದೋಳೆ ಆಸೂನೂಯಿ ಈಶ್ವರು ನಂಹಿ
ಮಾತ್ಯಾರಿ ಜಟಾ ಆಸುನೂಯಿ ಋಷಿ ನಂಹಿ
ಹಳ್ದುವೆ ಪಾಂಗ್ರೂನೂಯಿ ಯತಿ ನಂಹಿ
ತೊ ಕಶ್ಶಿ ಆಸತಾ ರಾಬತಾ ಕ್ಷಂಯಿ - ನಾರ್ಲು

180. ಉಜವಾಡು ಆಶಿಲೊ ಕಾಳೋಕು ಜಾಲ್ಲೊ
ಜಗಾಂತು ಸಗಳೊ ವ್ಯಾಪೂನು ಗೆಲೊ
ಲೋಕಾಂಕ ಹೋಡ ಸೂತಕ ಆಯಿಲೆಂ
ನ್ಹಾಣಸೆ ಸಗಳೆ ಶುದ್ಧ ಜಾಲೆ - ರಾತ್ರಿ ಆನಿ ಫಾಲ್ಲೆ

181. ಏಕ ಧನ್ಯಾಕ ದೋಗ ಬಾಯ್ಲೊ
ಖಯಿಂ ಜಾಯಿ ಥಯಿಂ ತಾಕ್ಕಾ ವ್ಹಾವ್ನು ವೆಲ್ಲೊ
ಘರಾ ರಿಗ್ಗೂಂಕ ಕಬೂಲ್ ನಾಂತಿ
ತರಿ ಪತಿವ್ರತಾ ತಾಂಕಾ ಮ್ಹಣತಾತಿ- ವ್ಹಾಣ

182. ತೀನಿ ಪಾಯ್ಯಾರಿ ನಿದೋನು ಆಸ್ತಾ
ಉದಾಕ ಪಿಽವ್ನು ರಾಕ್ಕುಡ ಖಾತ್ತಾ
ದೇವಾ ಕುಡಾಂತು ಸದಽ ರಾಬ್ತಾ
ತ್ಹಿ ತೀ ಸದಽ "ಕಾಮಾ" ಲಾಗ್ತಾ - ಸಾಣೆಪಾತ್ಕೋಯರು

183. ಆಂಗಡಿವ್ಹೆಲ್ಯಾರಿ ವಿಕ್ಕನಾ
ಘರಾ ಘಾಲ್ಯಾರಿ ಪಿಕ್ಕನಾ
ವತ್ತಾ ಘಾಲ್ನು ಸುಕ್ಕೋವೇತ್
ರಾನ್ನಿ ಘಾಲ್ನು ಜಳೋವೇತ್ - ಶೇಣ

184. ಏಕ ಅಕ್ಷರಾಚೆ ನಾರಿ
ಅಗ್ನಿ ಪ್ರವೇಶ ಕರಿ
ಕವಚ ಕಾಳ್ಯಾರಿ ಸುಂದರಿ
ತೊಂಡಾ ಘಾಲ್ಯಾರಿ ರುಚಿಕರಿ - ಬೀ (ಕಾಜ್ಜೂಬಿಽ)

185. ಗುಳು ಗುಳು ತಾಂಬ್ಡೆ ಪಪ್ಪಾಯಿ ನಂಹಿ
ಪಿಕ್ಕಲೆ ಜಾಂಬಾವಽರಿ ಮೋವು, ಖಾಂವ್ಚೆ ನಂಹಿ
ಝುಽರಿ ಹೊಳ್ತಾ ತರಿಯಿ ಖಡಪಿ ನಂಹಿ
ಜವಳಿ ಭಾಬ್ಬಾವ್ ತರಿ ಜನ್ಮಾಥಾವ್ನು ತಾಂಕಾ
ವಿಕ್ಯಾಂಕೆಳ್ಳ್ಯಾಂಕ ಭೇಟೀಚಿ ನಾ-ಗಾಲ

186. ಬಾಯ್ಲಾಂಕ ನಾ, ತಾಂಕಾ ತಿ ಆಶಿ ಪಾವ್ನಾತಿ
ದಾರ್ಲ್ಯಾಕ ತಾಚಿ ಆಶಿ ಚಕಡ
ತೆ ಮೆಳ್ಚೇಯಿ ಮಾತ್ರ ತಾಂಕಾಂಚಿ
ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತೆ ತಾನ್ನಿ ತಾಸೂನು ಉಡಯ್ತಾಚಿ -. ಖಾಡ

187. ಆಮ್ಗೆಲೆ ಗಾಯ್ಕಕ ಹೊಂಟ್ಯೋಚಿ ಹೋಂಟ್ಯೊ
(ಆಮ್ಗೆಲೆ ಗಾಯ್ಕಕ ಪಾನ್ನಚ ಪಾನ್ನೆ)
ಚೇಂವ್ (ಪಾನ್ನೆ) ತೀಜೆ ಮೆಜ್ಜೂಕಕಚಿ ಜಾಯ್ನಾ
ವೊಂಟ್ ಜೇಬ್ ಲೆವೂನು ಪುಟ್ಲೊ
ತರಿಯಿ ಚೇಂವ್ಚೆ ಕೊಣಯಿ ಸೋಣ್ಣಾಂತಿ- ಬಿಂಬುಲ

188. ಘಾಟ್ವಾರಿ ದಾಕೂನು ದೋನಿ ಬೈಲ್ ಹಾಳ್ಳೆಲೆ
ಹ್ಯಾ ಕುಂಟ್ಯಾಚೊ ತೆ ಕುಂಟ್ಯಾಕ ಜಾಯ್ನಾ
ತೆ ಕುಂಟ್ಯಾಚೊ ಹೆ ಕುಂಟ್ಯಾಕ ಜಾಯ್ನಾ
ಹೆ ತುಮಕಾ ಸಾಂಗೂಕ ಜಾಯ್ನಾ - ವ್ಹಾಣ

189. ವಾದು ವಿವಾದು ಜಾತ್ತಾ ಮಾಂದ್ರೇರಿ ಬಸ್ತಕಚಿ
ವಳವಳ ಜಾತ್ತಾ ಹಾಯಿ ಹೂಯಿ ಮ್ಹಣ್ತಾ,
ಸುಖ ಸಂತೋಷು ಜಾತ್ತಾ ವತ್ತರಿ ಪೂರಾ ಭಿತ್ತರಿ
- ಕಾಂಕಣ ಸೂವ್ಚೆ

190. ಸರ್‌ಸರ್ ಕರತಾ ಸರಪು ನಂಹಿ
ಗಡ್‌ಗಡ್ ಕರತಾ ಘಂಟೋ ನಂಹಿ
ಗಳ್ಯಾಂತು ಜಾನ್ನುವೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ನಂಹಿ
ಹೆ ಸಾಂಗಿಲೆ ಸೀತೆ ಸಮಾನ -ಬಾಂಯಿಂಚೊ ಗಡಗಡೋ,
-ರಾಟೊ

191. ಬಾಹರಿ ಸುಕ್ಕೊ, ಭಿತ್ತರಿ ವಲ್ಲೊ
ತಾಂತು ಬಸ್ಲಾ ಏಕು ಚಲ್ಲೊ
ಖಾಡ್ ಮೀಶ್ಯೋ ಆಸ್ಸತಿ ತಾಕ್ಕಾ
ಕೋಣ ಮ್ಹೋಣು ಸಾಂಗಾ ಮಾಕ್ಕಾ - ಆಂಬೊ

192. ಆಂಗಾರಿ ತರತರೆಚೊ ರಂಗು ದಿಸ್ತಾ
ತಾಂಬಡೆ ತೋಂಡ ಮಾತ್ತೆ ವಾಂಕಡೆ ಆಸ್ತಾ
ರಾನ್ನಾ ಆನಿ ಗಾಂವಾ ಭೊಂವ್ತಾ
ನಿತ್ಯ ಫಳಾರು ಕರನು ರಾಬ್ತಾ - ಕೀರು

193. ಕಾನ್ನಾಂಕ ಧೋರ್ನು ಉಕ್ಕಳ್ಳಿ
ಉಜ್ಜಾರಿ ಹೋರ್ನು ದವರ್ಲ್ಲಿ
ಪೊಟ್ಟಾಂ ಘಾಲ್ಲೆಲಿ ಬಾಜ್ಜೂನು ಸೊಡತಾ
ಬಾಹಿರ ಕಾಡೂಂಕ ದುಸ್ರೋ ಹಾತು ಲಾಗತಾ - ಕಾಯ್ಲಿ

194. ಗಳೊ ಆಸ್ಸ ಮಾತ್ತೆ ನಾ
ಹಾತು ಆಸ್ಸ ಪಾಯ ನಾ
ಕುಡ್ಕೆ ಕುಡ್ಕ್ಯಾಚೆ ಆಂಗ ಸಗಳೆ
ತೆಂ ಕೋಣ ತುಮ್ಕಾ ಕಳ್ಳೆ?- ಚೋಳಿ

195. ಗುಡುಗುಡು ಜಾತ್ತಾ, ಗಾಡೋ ನ್ಹಹಿ
ಜಟಾ ಆಸ್ಸ ಯತಿ ನಹಿ
ತೇಲ ಆಸ್ಸ ತರಿ ಮಡಕಿ ನ್ಹಹಿ- ಸುಕ್ಕೊ ನಾರ್ಲು

ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತು ಶಿಕ್ಕೆ ಆಸ್ತಾ ಪಳಯಾ-

1. ಏಕಚಕ್ಷು: ನ ಕಾಕೋಯಂ ಬಿಲಮಚ್ಛನ್ನಪನ್ನಗಂ
ಕ್ಷೀಯತೇ ವರ್ಧತೇ ಚೈವ ನ ಸಮುದ್ರ: ನ ಚಂದ್ರಮಾ ॥
(ಸುಭಾಷಿತ ರತ್ನ ಭಾಂಡಾಗಾರ)
ಏಕು ದೋಳೊ, ಕಾಯ್ಲೊ ನಂಹಿ, ಬೀಳ ಇಷ್ಟಪಾವ್ತಾ,
ಸರೋಪು ನಂಹಿ, ಕ್ಷೀಣ ಜಾತ್ತಾ, ವಾಡ್ತಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ

ಸಮುದ್ರೋಯಿ ನಂಹಿ ಚಂದ್ರೋಯಿ ನಂಹಿ
-ಶಿವಣೇ ಯಂತ್ರಾಚೆ ಸೂವ

2. ಕುಲಾಲಸ್ಯ ಗ್ರಹೇಽಪ್ಯರ್ಧಂ ತದರ್ಧಂ ಹಸ್ತಿನಾಪುರೇ
ಲಂಕಾಯಾಮಪಿ ತದ್ಯುಗ್ಮಂ ಯೋ ಜಾನಾತಿ ಸ ಪಂಡಿತ:
-ಚಾಣಕ್ಯ ನೀತಿ ದರ್ಪಣ
ಕುಂಭಾರಾಲೆ ಘರಾಂತುಅರ್ಧ, ಉರ್ಲೆಲೆ ಅರ್ಧ
ಹಸ್ತಿನಾಪುರಾಂತು ದೊನ್ನಿ ಮೆಳ್ಳೆಲೆ ಲಂಕಾಂತೂ ಆಸ್ಸ ಹೆ
ಸಮ್ಜಲಲೊ ಪಂಡಿತು
- ಕುಂಭ + ಕರ್ಣ = ಕುಂಭಕರ್ಣು

3. ನ ತಸ್ಯಾದಿ: ನ ತಸ್ಯಾಂತ: ಮಧ್ಯೇಯ ತಸ್ಯ ತಿಷ್ಠತಿ
ತವಾಪ್ಯಸ್ತಿ ಮಮಾಪ್ಯಸ್ತಿಯೋ ಜಾನಾತಿ ಸ ಪಂಡಿತ:
(ಸಮಯೋಚಿತ ಪದ್ಯಮಾಲಾ)
ನ ತಾಜ್ಜೆ ಸುರ್ವೇಕ, ನ ತಾಜ್ಜೆ ಅಂತ್ಯಾಕ ಮಧ್ಯೆ ಯ ರಾಬ್ತಾ
ತುಕಾಯಿ ಆಸ್ಸ, ಮಾಕಾಯಿ ಆಸ್ಸ, ಹೆ ಸಮ್ಜಲಲೊ
ಪಂಡಿತು
ಸುರ್ವೇಕ - ನ
ಮಧ್ಯೆ - ಯ
ಅಂತ್ಯ - ನ =ನಯನ (ದೋಳೊ)

4. ಅಪದೋ ದೂರಗಾಮೀಚ ಸಾಕ್ಷರೋ ನ ಚ ಪಂಡಿತ:
ಅಮುಖ: ಸ್ಫುಟವಕ್ತಾ ಚ ಯದಿ ಜಾನಾಸಿ ತದ್ವದ
- (ಶಾರ್ಙ್ಗಧರ ಪದ್ಧತಿ)
ಪಾಯು ನಾತ್ತಿಲೊ ಜಾಲ್ಯಾರಿಯಿ ದೂರ ವತ್ತಲೊ
ಸಾಕ್ಷರು-ಅಕ್ಷರಾನ ಮೇಳ್ಳು ಆಸ್ಲ್ಯಾರಿಯಿ ಪಂಡಿತು ನಹಿ
ತೋಂಡ ನಾತ್ಲ್ಯಾರಿಯಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಉಲ್ಲಯ್ತಲೊ
ಜಾಣ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತೆ ತೊ ಸಾಂಗ
- ಪತ್ರ

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾಧವ ಪೈ

ಶ್ರೀ ಮಂದರ್ಕೆ ನಾರಾಯಣ ಪೈ ಆನಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿ ಹಾಂಗೆಲೊ ಸುಪುತ್ರು ಜಾವ್ನ ಜನ್ಮಾ ಆಯ್ಲೊ. ಕನ್ನಡ, ಕೊಂಕಣಿ, ಹಿಂದೀ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಶಿ ಚಾರ ಭಾಷೆಚೆ ಪಂಡಿತ. ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕ, ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ ಜಾವ್ನ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಂತ ಸೇವಾ ಕರ್ನು ನಿವೃತ್ತಿ ಜೀವನ ಚಲೋನ ಆಸಾಚಿ. ಕನ್ನಡ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿಂತು ಮಸ್ತ ಸಂಶೋಧನ ಲೇಖನ ಬರ್ಯ್ಚೆಲಾಚಿ. ಅನುವಾದ ಕಾಮ ಸುದ್ಧಾ ಕರsತ ಆಸ್ಸಾಚಿ. ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿಚೆ ಗೌರವ ಸದಸ್ಯ ಜಾವ್ನ ಸೇವಾ **(1998-2001)** ಕೆಲ್ಲಿಲೆ ಅಸಾ.

"ಅಮ್ಗೆಲಿ ಹುಮ್ಮಣೋ" ಮಾಧವ ಪೈಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಜಾನ ಪದ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ ಏಕ ಅಮೂಲ್ಯಕಾಣಿಕಾ ಜಾವ್ನ ಆಸ್ಸಾ.

ಶಿವಾ ಆಫ್‌ಸೆಟ್ ಶಿರಸಿ - (08384) 26455